लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

लेखापरीक्षण प्रतिवेदन

वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा

आर्थिक वर्ष २०८१/८२

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्धन गर्ने विश्वसनीय सार्वजनिक संस्था

(Be a Credible Public Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

स्वतन्त्र एवम् गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide Independent and Quality Audit Service)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	*(Independence)*
निष्ठा	*(Integrity)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको लेखा कानुन बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्यसमेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा २ मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ। लेखापरीक्षण गर्दा लेखापरीक्षण ऐन, २०७५, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षणमान, लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमलाई आधार लिइएको छ। सोहीबमोजिम स्थानीय तहको २०८१।८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्दा देखिएका बेहोरा उल्लेख गरी प्रारम्भिक प्रतिवेदन जारी गरिएकोमा सो उपर प्राप्त प्रतिक्रियासमेत सम्बोधन गरी राय सहितको प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको परिपालना, राजस्व प्रक्षेपण तथा बजेट निर्माण, योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन तथा विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाह, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, आन्तरिक आय परिचालन, जनशक्ति व्यवस्थापन, जिम्मेवारी एवं जवाफदेहितालगायतका विषयहरूको अध्ययन, विश्लेषण तथा मूल्याङ्कन गर्नुका साथै स्रोत साधनको प्राप्ति, उपयोग एवं परिचालन सन्दर्भमा मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता समेतलाई दृष्टिगत गर्दै कार्यान्वयनयोग्य सुझाव प्रदान गरी सुशासन कायम गर्न सहयोग गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

सबै स्थानीय तहको स्थलगतरूपमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी लेखापरीक्षणको क्रममा देखिएका बेहोरा उपर स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा जिम्मेवार कर्मचारीहरूसँग छलफलसमेत गरिएको छ।

यस वर्ष सामान्यतया स्थानीय तहमा कार्यसम्पादनका लागि आवश्यक कानुन निर्माण पूर्ण रूपमा नभएको, विद्यमान कानुनको पूर्ण परिपालना हुन नसकेको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, करदाताको अभिलेख व्यवस्थित नभएको, आन्तरिक आयलाई व्यवस्थित गर्न नसकिएको, प्रशासनिक खर्चमा वृद्धि हुँदै गएको, योजनालाई खण्डीकृत गरी कार्य गर्ने गरेको, वर्षान्तको खर्च उच्च रहेको, आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरेर बजेट विनियोजन नभएको, निर्माणको सुनिश्चितता नभएका आयोजनाहरूको समेत विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार गरिएको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरूसमेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनशक्ति व्यवस्थापन हुन नसक्दा सेवा प्रवाह प्रभावकारी हुन नसकेको, स्वीकृत दरबन्दी बेगरका कर्मचारीसमेत करारमा नियुक्ति गरेको, सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख तथा संरक्षण र उपयोग प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेकोले आन्तरिक नियन्त्रण र लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन एवं बेरुजु फर्स्यौटमा सुधार गर्नुपर्ने लगायतका बेहोरा देखिएका छन्।

लेखापरीक्षणबाट उल्लेख गरेका बेहोराको समयमा नै फर्स्यौट तथा सुझावहरूको कार्यान्वयनबाट वित्तीय अनुशासनमा अपेक्षित सुधार गरेर स्थानीयतहबाट हुने विकास निर्माण तथा समग्र कार्यसम्पादन र सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ।

अन्तमा, स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने पदाधिकारी तथा कर्मचारी लगायत सबै सरोकारवाला प्रति आभार व्यक्त गर्दछु। साथै लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूमा समेत विशेष धन्यवाद व्यक्त गर्दछु।

(तोयम राया)

२०८३ वैशाख **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय,बागमती प्रदेश
काठमाडौं

प.सं.:2082/83 मिति : २०८३-१-३०
च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/788

श्रीमान् अध्यक्षज्यू,

वैतेश्वर गाँउपालिका,

गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय, दोलखा।

विषय - लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।

लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २० को उपदफा (२) बमोजिम त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी तयार गरिएको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन यसैसाथ संलग्न गरी पठाइएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ।

(घनश्याम काफ्ले)
नायब महालेखापरीक्षक

प.सं.:2082/83 मिति : २०८३-१-३०
च.न :APPROVED/FAR/2081-82/LOC/788

श्रीमान् अध्यक्षज्यू,

वैतेश्वर गाँउपालिका, गाँउकार्यपालिकाको कार्यालय,

दोलखा।

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन।

१. कैफियत सहितको रायः

हामीले त्यस पालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन, बजेट तुलनात्मक विवरण, स्थानीय संचित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण र त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरू समावेश भएको एकीकृत वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण गरी रायसहितको प्रतिवेदन पेस गरेका छौं।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०८२ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत एवं वार्षिक प्रतिवेदन, बजेटको तुलनात्मक विवरण, स्थानीय सञ्चित कोषको वार्षिक आर्थिक विवरण त्यससँग सम्बन्धित लेखानीति तथा टिप्पणीहरूसमावेश भएको स्थानीय तहको एकीकृत वित्तीय विवरणले नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (नगदमा आधारित) र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन तथा प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूत रूपमा सही र यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

२. कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधारः

२.१. महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचामा वित्तीय विवरण तयार गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले तयार गरेको वित्तीय विवरणमा अन्तरसरकारी अख्तियारीको कारोबार समावेश गरेको छैन।

२.२. गाँउपालिकाको आय र व्यय तर्फ रु. १ अर्ब ३२ करोड ५३ लाख ५४ हजारको लेखापरीक्षणबाट रु. २ करोड ५८ लाख ६९ हजार बेरुजु देखिएकोमा प्रतिक्रियाबाट रु. ५८ लाख ७४ हजार फर्स्योट भई असुल गर्नुपर्ने रु ९ लाख ३६ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ९२ लाख ३४ हजार र नियमित गर्नुपर्ने रु.९८ लाख ९६ हजार गरी जम्मा रु. २ करोड ६६ लाख बाँकी रहेको छ। गत वर्षसम्म रु. १९ करोड ४२ लाख कायम भएकोमा यसवर्षको रु. २ करोड ६६ हजार थपसमेतहालसम्म अद्यावधिक बेरुजु रु.२१ करोड ४२ लाख ६५ हजार बाँकी रहेको छ। बेरुजु वर्गीकरण, अद्यावधिक बेरुजु स्थिति र बेरुजु सम्परीक्षणको बेहोरा यसैसाथ संलग्न छ।

२.३. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले गाँउपालिकाको पेस्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन। हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड,मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गरिएको छ। वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

३. अन्य बेहोराः

लेखापरीक्षणबाट ऐन नियमको परिपालना, आन्तरिक नियन्त्रण व्यवस्था, स्थानीय वित्त व्यवस्थापन,सम्पत्तिको संरक्षण, स्रोत साधनको प्राप्ति र उपयोग, शासकीय प्रवन्ध, स्रोत सुनिश्चितता र बजेट व्यवस्थापन र विकास प्रशासन र सोको कार्यान्वयन, अनुदान वितरण तथा अनुगमन, सेवा प्रवाह, स्थानीय प्रशासन, जवाफदेहिता र सुशासन लगायतका विषयमा सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

४. वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखा उत्तरदायी अधिकृतको जिम्मेवारीः

नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानबमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय प्रतिवेदन सारभूतरूपमा गलत आँकडारहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी स्थानीय सरकारमा रहेको छ। गाँउकार्यपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाँउपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

५. वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षणउपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारीः

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा त्रुटिका कारण सारभूत रूपमा गलत आँकडा रहित रहेको छ भनी यथोचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा यथोचित आश्वस्तताले उच्च स्तरको आश्वस्तता प्रदान गरेको हुन्छ। लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेको नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम लेखापरीक्षण कार्य सम्पादन गरिएको छ। यसरी लेखापरीक्षण गरिएको अवस्थामा समेत आन्तरिक नियन्त्रण र वित्तीय प्रतिवेदनको प्रकृति, लेखापरीक्षणका विधि तथा लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न लागेको समय जस्ता लेखापरीक्षणका अन्तर्निहित सीमाहरूका कारण वित्तीय विवरण वा आर्थिक कारोबारमा भएका सबै प्रकारका जालसाजी वा त्रुटि पत्ता लाग्न सक्ने निश्चितता हुदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा फरक पार्ने अवस्था देखिएका जालसाजी वा त्रुटिका एक वा समग्र सूचनालाई सारभूत रूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(घनश्याम काफ्ले)
नायब महालेखापरीक्षक

बेरुजु वर्गीकरण

चालु वर्षको बेरुजु

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट सम्परीक्षण			प्रतिक्रियाबाट थप बेरुजु रकम	बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
										असुल गर्नु पर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		दफा संख्या		रकम	असुल गर्नु पर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			सैद्धान्तिक	लगती								
७७	१२९	२,५८,६८,९५४	०	८२	५८,७४,२४७	७०,८१३	७७	४७	२,००,६५,५२०	९,३५,५९३	९८,९५,७९३	९२,३४,१३४	०	०	१,९१,२९,९२७	०

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्ष सम्परीक्षण	बाँकी बेरुजु	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
दोलखा	१९,४१,९९,५४२	०	०	१९,४१,९९,५४२	०	२,००,६५,५२०	२१,४२,६५,०६२

बेरुजु सम्परीक्षणको विवरण

क्र.सं	आर्थिक वर्ष	बेरुजुको दफा	बेरुजुको व्यहोरा	सम्परीक्षण भएको रकम
प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपरको प्रतिक्रियाबाट सम्परीक्षण भएको				
१	२०८१/८२	५८.१ र ५८.२	सिलाई कटाइ अनुदान	१७,९७०
२	२०८१/८२	७२	सभाको बैठक भत्ता	२२,९५०
३	२०८१/८२	६८	विल भर्पाई	३७,२४१
४	२०८१/८२	९१	लगत कट्टा भएका लाभग्राहिको नाममा निकासा	९१,२६४
५	२०८१/८२	२१	भ्रमण अवधिको बैठक भत्ता	१८,७००
६	२०८१/८२	२०	भ्रमण अवधिको बैठक	५,२००
७	२०८१/८२	५४	नापी किताब पेश नभएको	९,५६,३२०

८	२०८१/८२	३२	दुध उत्पादनमा आधारित अनुदान	४,५०,१२७
९	२०८१/८२	७५	दिवा खाजा	८,१००
१०	२०८१/८२	३९.३	गिटी बालुवा ठेक्का	२१,९५,२१३
११	२०८१/८२	३४.२ र ३४.३	गाउँपालिका पूँजीगत तर्फ	१२,३८,२१२
१२	२०८१/८२	८०.२	ओ.जे.टी. अनुदान	८,२५,०००
१३	२०८१/८२	५७	अनुगमन भत्ता	७,९५०
जम्मा				५८,७४,२४७
जम्मा				५८,७४,२४७

वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा

(८०३२३५०६३००)

वैतेश्वर गाउँपालिका , दोलखा

परिचय

१ **परिचय**

(क) कार्यालय परिचय :- स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्वेश्यले यस वैतेश्वर गाउँपालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रर्वद्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु यस वैतेश्वर गाउँपालिकाको उद्वेश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ८ वडा, ४३ सभा सदस्य, ८०.४१ वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा १७८९६ जनसंख्या रहेको छ ।

(ख) लेखापरीक्षणको उद्देश्य :- लेखापरीक्षण गरिने निकायको वित्तीय विवरण तथा कारोबारको परीक्षण गरी उचित आश्वस्तता (Reasonable Assurance) प्रदान गर्नु वित्तीय लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । यस कार्यालयको आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को सबै प्रकारका आर्थिक कारोबारको परीक्षण एवं प्रचलित कानुनको परिपालनाको मूल्याङ्कन गरी प्रतिवेदन गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ।

(ग) लेखापरीक्षणको क्षेत्र र अवधि :- यस कार्यालयको विनियोजन, राजस्व, धरौटी, कोष तथा अन्य आय-व्यय, मौज्दात हिसाब, वित्तीय व्यवस्थापन, कार्यक्रम सञ्चालन, जिन्सी व्यवस्थापन, जनशक्ति व्यवस्थापन तथा सेवा प्रवाह लगायत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा सञ्चालित क्रियाकलापलाई लेखापरीक्षण क्षेत्रमा समावेश गरिएको छ । स्थलगत लेखापरीक्षणको अवधि २०८२।०५।०६ देखि २०८२।०५।११ सम्म रहेको छ ।

(घ) लेखापरीक्षण विधि :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले स्वीकृत गरेको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजनाका आधारमा निकायको आन्तरिक नियन्त्रणको परीक्षण तथा विश्लेषणात्मक र विस्तृत परीक्षण विधि अवलम्वनबाट लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका बेहोरा सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख तथा लेखा प्रमुख लगायतका पदाधिकारीहरूसँग छलफल सम्पन्न गरी कायम भएका बेहोराहरू यस प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छ ।

(ङ) लेखापरीक्षणको सीमा :- लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ र नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, २०७७ तथा मार्गदर्शनमा नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले नेपाल लेखापरीक्षण व्यवस्थापन प्रणाली (NAMS) अवलम्बन गरी स्वीकृत भएको जोखिममा आधारित लेखापरीक्षण योजना, लेखापरीक्षण गरिएको निकायबाट पेश भएका लेखा एवं सोसँग सम्बन्धित कागजात, विवरण, लिखित प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरीक्षण अनुबन्ध पत्र समेतको आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । आम्दानी तथा खर्चलाई नतिजासँग तुलना गरी विश्लेषण गर्नका लागि पर्याप्त भौतिक एवं स्थलगत अवलोकन गर्न भौगोलिक कठिनाइ, समय सीमा, स्रोतको उपलब्धता, प्रमाणको प्रकृति तथा पहुँच जस्ता अन्तर्निहित जोखिमहरु सीमाको रुपमा रहेका छन् । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका बेहोरालाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन ।

(च) आर्थिक कारोबारको स्थिति :- पालिकाको आय – व्ययतर्फ रु.१ अर्व ३२ करोड ५३ लाख ५४ हजार १२२.२३ को लेखापरीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । सो को विस्तृत विवरण अनुसूची -१ मा संलग्न छ ।

(छ) लेखापरीक्षणको क्रममा असुली :- लेखापरीक्षणको क्रममा निम्नानुसारको रु.४,४४,७७६ असुल भई सम्बन्धित राजश्व खातामा दाखिला प्रमाण पेश भएको छ ।

रसिद नं/ भौचर नं	मिति	बैक	वापत	रकम
५७३२५९२४	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	शिक्षक तलब	८७३६
५७३२५९२८	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	२०३५०
५७३२५९२५	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	२०३५०
५७३२५९४२	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	भ्रमण अवधिको स्थनीय भत्ता	७७०
५७३२५९३६	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	५७५०
५७३२५९३७	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	६८८५
५७३२५९४५	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	५५७०
५७३२५९४८	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	३४००
५७३२५९५०	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	३४००
५७३२५९४६	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	५७०४
८६५९४३३	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	शिक्षकको तलब बढी निकासा	११८००
८६५९२५४	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	पाठ्यपुस्तक बढी निकासा	१९०८७
८६५९४३७	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	पाठ्यपुस्तक वापत बढी निकासा	३४४१६
८६५९२५३	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बढी तलब	४६१३
८६५९४२९	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बढी तलब	१३६७०३
८६५९४२८	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बढी तलब	४६१३
८६५९२८८	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बढी तलब	४६१३
८६५९२८६	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बढी तलब	४६१३
८६५९४३०	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दिवा खाजा	८१००
८६५९७४५	२०८२।५।९	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	छात्रवृत्ति वापत	३२००
६४४१९७९०	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०
६४४१९६७	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०
६४४१९६६	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता तथा अन्य भत्ता	१४५५०
६४४१९८०	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०
६४४१९७३	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक तथा दैनिक भ्रमण भत्ता	४७६०
६४४१९७५	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०
६४४१९७८	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०

६४४१९७६	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०
६४४१९७७	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	बैठक भत्ता	८५०
६४४१९७२	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दैनिक भ्रमण तथा बैठक वापत बढी	२५५०
६४४१९७१	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दैनिक भ्रमण भत्ता	३२००
६४४१९७०	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दैनिक भ्रमण तथा बैठक वापत बढी	५६५०
६४४१९६९	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दैनिक भ्रमण तथा बैठक वापत बढी	११३५०
६४४१९६८	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दैनिक भ्रमण तथा बैठक वापत बढी	१४५५०
६४४१९७४	२०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दैनिक भ्रमण तथा बैठक वापत बढी	३४००
५७३२६०३९	२०८२।५।१२	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	३४००
५७३२५९५३	२०८२।५।१७	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	८५०
५७३२५९५४	२०८२।५।१७	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता लगायत	२५५०
५७३२५९६२	२०८२।५।१७	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	८५०
५७३२५९६४	२०८२।५।१७	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	८५०
५७३२५९४३	२०८२।५।१०	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	स्थनीय भत्ता बैठक भत्ता लगायत	१३२०
६२०४००६	२०८२।५।२२	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दिवा खाजा	५४००
८६५९२७३	२०८२।५।२२	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दिवा खाजा	२७००
६२०४००६	२०८२।५।२२	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दिवा खाजा	५४००
६२०४००७	२०८२।५।२२	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दिवा खाजा	५४००
८६५९२५१	०८२।५।११	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	दिवा खाजा	५४००
८६५९०३७	२०८२।५।२३	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	पाठ्यपुस्तक	१८९१०
८६५९०३१	२०८२।५।२०	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	तलब भत्ता	४६१३
६४४१९८२	२०८२।५।२९	नेपाल बैंक लिमिटेड संघ	कार्यक्रम अनुगमन भत्ता	२५५०
५७३२५९६६	२०८२।५।१९	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	१७००
५७३२६०४७	२०८२।५।१२	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	८५०
५७३२५९६८	२०८२।५।१९	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	८५०
५७३२५९६१	२०८२।५।१७	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता	८५०
५७३२५९६७,	२०८२।५।२३	प्राइम बैक लिमिटेड आन्तरिक वेरुजु खाता	बैठक भत्ता तथा कार्यक्रम अनुगमन	१७००

जम्मा	४४४७७६

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु

२ **आर्थिक विवरणको विश्लेषण**

वित्तीय प्रतिवेदन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा दफा ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । पालिकाले २०७९।०८।२० मा नेपाल सरकार मन्त्रिपरिषदबाट जारी भएको सार्वजनिक क्षेत्र लेखामान (NAPSAS) अनुसार लेखाङ्कन तथा प्रतिवेदन गर्नुपर्दछ । पालिकाले उपलव्ध गराएको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छः

२.१ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ को दफा ४ बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका कार्यालयलाई नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त भएको अनुदान, राजस्व बाँडफाँट अन्तर्गत प्राप्त रकम, आन्तरिक आय, ऋण तथा अनुदान र व्ययको विवरण देखिने गरी महालेखापरीक्षकले तोकेको ढाँचामा एकीकृत विवरण तयार गरी सम्बन्धित प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले तयार गरेको आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को आर्थिक कारोबारको एकीकृत वित्तीय विवरण र स्थानीय संचीत कोष व्यवस्थापन प्रणाली (SUTRA) बाट तयार भएको प्राप्ति र भुक्तानीको एकिकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं. २७०) यस दफासँग सम्बन्धित अनूसूचिमा संलग्न गरिएको छ ।

बैतेश्वर गाउँपालिका
प्रमाणित आर्थिक विवरण
आर्थिक वर्ष २०८१/८२

बैतेश्वर गाउँपालिका कार्यपालिकाको कार्यालय पाँडुडाँडा, दोलखा बागमती प्रदेश, नेपाल २०७३

प्राप्ति		भुक्तानी	
विवरण	रकम	विवरण	रकम
सुरु मौज्दात	१९६७२८८३.५१	चालु खर्च	३१०४२०२६२.९०
१. संचित कोष	३२९४१३५.१६	१. पालिका तर्फ	१२०३५७६२८.६६
२. धरौटी	१०२१५०८०.३५	२. संघीय सशर्त	१८०८०२२९९.२४
३. कार्यसञ्चालन कोष	६१६३६६८	३. संघीय विशेष	०
क)स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२४१६३१	४. प्रदेश सशर्त	९२६०३३५
ख)स्थानीय तह विविध कोष खाता	३७०४६५१	५. प्रदेश विशेष	०
ग) विविध खर्च खाता	२२१७३८६		
४. अन्य कोष			
यस वर्षको आय	६५७६८३९९२.५७		
१. आन्तरिक आय	११०२८९३६.४९	**पुँजीगत खर्च**	१६७७४९७०७
२. वित्तीय हस्तान्तरण (संघ)	४१८१४१६८६.६७	१. पालिका तर्फ	१०६८४५१६८
क) समानीकरण अनुदान	१०७०८३९२०	२. संघीय सशर्त	१३८४५६०२
ख) राजस्व बाँडफाँट	७३९१२८६३.६७	३. संघीय विशेष	२०६१७४८३
ग) सशर्त अनुदान		४. संघीय समपुरक	०
चालु	२०१५२७४२०		
पुँजिगत	१५००००००		
घ) समपुरक अनुदान	०	५. प्रदेश सशर्त	११५०००००
ङ) विशेष अनुदान	२०६१७४८३	६. प्रदेश विशेष	४६९९८१९
च) रोयल्टी		७. प्रदेश समपुरक	१०२४१६३५
छ) अन्य		**अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)**	१४६४२५६५२
३. वित्तीय हस्तान्तरण (प्रदेश)	६४४४५७३०.४	क) सामाजिक सुरक्षा	१२६८८३८५७
क) समानीकरण अनुदान	१२०२१०००	ख)स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	३८८६०००
		ख)स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	१९०५०००
		ख)एकिकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१३७५०७९५
ख) राजस्व बाँडफाँट	१५०३४२२०.४०		
ग) सशर्त अनुदान		**अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)**	०
चालु	१०६२९०००		
पुँजिगत	११५०००००		
घ) समपुरक अनुदान	१०५६१६९१	**ऋण फिर्ता(साँवा)**	
ङ) विशेष अनुदान	४६९९८१९	**ऋणको ब्याज भुक्तानी**	
च) रोयल्टी		**धरौटी फिर्ता तथा सदर स्याहा**	३०२२६०१
छ) अन्य		**कार्यसञ्चालन कोषबाट भएको खर्च**	१०८४८६१६
		स्थानीय तह विविध कोष खाता	३६२९६३७
		विविध खर्च खाता	७२१८९७९
४. अन्तर सरकारी अख्तियारी (संघ)	१४६४२५६५२	**अन्य कोषबाट भएको खर्च**	
		विभाज्यकोष खाता	३६७५५५८
क) सामाजिक सुरक्षा	१२६८८३८५७	**गैरसरकारी संस्थाबाट सञ्चालित योजना**	
ख)स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	३८८६०००	**अन्य सहयोगमा सञ्चालित योजना**	
ख)स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	१९०५०००		
ख)एकिकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१३७५०७९५		
□□□□..		**अन्य खर्च भएमा**	

महेश पौडेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

५. अन्तर सरकारी अख्तियारी (प्रदेश)	०	अनुदान फिर्ता	२३४०८२११.७६
६. ऋण/ वित्तीय व्यवस्था		१. संघ तर्फ	२१८७९५१८.७६
७. धरौटी आय	३०९०१५५	क) सशर्त अनुदान	
		चालु	२०७२५१२०.७६
		पुँजिगत	११५४३९८
८. कार्यसञ्चालन कोष आय	६७१५२६८.३१	ख) विशेष अनुदान	०
स्थानीय तह विविध कोष खाता	५०००००		
विविध खर्च खाता	६२१५२६८.३१		
९. अन्य कोषको आय		ग) समपुरक अनुदान	०
विभाज्यकोष	७८३६५६३.७०		
१०. गैरसरकारी संस्थाबाट सञ्चालित योजना		२. प्रदेश तर्फ	१५२८६९३
११. अन्य सहयोगमा प्राप्त सञ्चालित योजना		क) सशर्त अनुदान	१३६८६६५
		चालु	१३६८६६५
		पुँजिगत	०
१२. अन्य आय भएमा मालपोत	२११९५२१	ख) विशेष अनुदान	०
		ग) समपुरक अनुदान	१६००२८
		अन्तिम मौज्दात	१३९२५७८८.४२
		१. संचित कोषको मौज्दात	१६१२८३३.७६
		२. धरौटी	१०२८२६३४.३५
		३. कार्यसञ्चालनकोष	२०३०३२०.३१
		क)स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष	२४१६३१
		ख)स्थानीय तह विविध कोष खाता	५७५०१४
		ग) विविध खर्च खाता	१२१३६७५.३१
		४. अन्यकोष	
जम्मा	६७९४७६३९७.०८	**जम्मा**	६७९४७६३९७.०८

महेश पौडेल
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा २.१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

२.२ **वित्तीय विवरणको यथार्थता-** पालिकाको आर्थिक कार्यप्रणालीको लेखाङ्कनको गर्न स्थानीय सञ्चित कोष व्यवस्थापन प्रणाली (सुत्र) प्रयोगमा रहेको छ । आर्थिक कारोबार गर्दा सुत्रको प्रयोग गरी सम्पूर्ण आर्थिक कारोवारको लेखाङ्कन तथा प्रतिवदेन गर्नुपर्दछ भने सोही

प्रणालीबाट स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) तयार गर्नुपर्छ ।पालिकाले सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षणको रु. १२६८८३८५७ एकिकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम रु. १३७५०७९५ र स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको रु.५७९१००० समेत गरी रु.१४६४२५६५२ सुत्रमा लेखाङ्कन गरेको छैन । पालिकाले अनुसूची १४ मा अन्तरसरकारी अख्तियारी समावेस गरी एकिकृत वजेट तथा खर्च विवरण तयार गरेको भएता पनि सुत्रबाट तयार भएको वित्तीय विवरणसमेत पूर्ण नहुँदा पालिकाको यथार्थ आर्थिक अवस्थाको चित्रण गरेको छैन ।

२.३ **फरक हिसाब-** यस पालिकाले सुत्रबाट तयार गरेको स्थानीय सरकारको कोषको प्राप्ति र भुक्तानीको एकीकृत वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०) ले सबै कारोबार नसमेटेको कारण लेखापरीक्षणका क्रममा पालिकाबाट भएका सबै कारोबार समेटिने गरी एकीकृत आर्थिक विवरण तयार गर्न लगाइएकोमा उक्त दुई विवरणमा देहायअनुसार गत वर्षको जिम्मेवारी रु.१०,७६,१०५.४८ यस वर्षको प्राप्ति रु.१८,५४,३४,३६६.०७ र यस वर्षको भुक्तानी रु. १८,६७,२०,८६८.७६ र बैंक मौज्दात रु.२७,७९,२९१ फरक परेको छ । सुत्रमा पालिकाको सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारहरु समाविष्ट गरी म.ले.प.फा.नं. २७० ले पालिकाको समष्टिगत आर्थिक कारोबारको यथार्थ अवस्था चित्रण गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।

विवरण	गतवर्षको जिम्मेवारी	यसवर्षको प्राप्ति	यसवर्षको भुक्तानी	बैङ्क मौज्दात
एकीकृत आर्थिक विवरणअनुसार	१९६७२८८३.५१	६५९८०३५१३.५७	६६५५५०६०८.६६	१३९२५७८८.४२
सूत्र अनुसारको वार्षिक प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं.२७०)	१,८५,९६,७७८.०३	४७,४३,६९,१४७.५०	४७,८८,२९,७३९.९०	१,११,४६,४९७.४२
फरक	१०७६१०५.४८	१८५४३४३६६.०७	१८६७२०८६८.७६	२७७९२९१

२.४ **बैङ्क हिसाब विवरण-** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(१) (२) अनुसार पालिकाको कारोबार, आय व्ययको लेखा प्रणाली तथा राजश्व र खर्च शीर्षकको वर्गीकरण अनुसार लेखाङ्कन र बैंक हिसाब मिलान विवरण (म.ले.प.फा.नं. २१२) तयार गरी हिसाव भिडान समेत गर्नुपर्दछ। सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विवरण तयार गर्नुपर्नेमा यस पालिकाले सञ्चालन गरेको देहायबमोजिमको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण स्रेस्ता र बैंकमा निम्नानुसार मौज्दात रकम फरक देखिएकोले फरक सम्बन्धमा एकिन गरी बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गर्नुपर्दछ।

खाताको प्रकार	श्रेस्ता अनुसार बाकी रु	बैंक अनुसार बाकी रु	फरक
ग १.१, आन्तरिक राजस्व खाता	०	१६५५.६६	१६५५.६६
ग १.२, बाँडफाँडबाट प्राप्त राजस्व खाता	०	०	०
ग १.३, आन्तरिक अनुदान खाता	०	०	०
ग २.१, चालू खर्च खाता- जोर वर्ष	१००००	३१०१३	२१०१३
ग २.३, पूँजिगत खर्च खाता- जोर वर्ष	३३७९५१	२४४२०९	-९३७४२
ग २.७, विविध खर्च खाता	१२१३६७५.३१	१२१३६७५.३१	०
ग ३.१, स्थानीय तह धरौटी खाता	१०२८२६३४.३५	१०२८२६३४.३५	०
ग ४.१, स्थानीय तह सञ्चित कोष खाता	१६१२८३३.७६	१६१२८३३.७६	०
ग ६.१, स्थानीय तह विविध कोष खाता	५७५०१४	५७५०१४	०
ग ६. १ स्थानीय तह विभाज्य कोष खाता	०	०	०
ग ७. १ स्थानीय तह आकस्मिक कोष खाता	०	०	०
ग ७. २ स्थानीय तह प्रकोप व्यवस्थापन कोष खाता	२४१६३१	२४१६३१	०
जम्मा	१४२७३७३९.४२	१४२०२६६६.०७	७१०७३.३५

२.५ **सञ्चित कोषमा जम्मा (ट्रान्सफर)**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा स्थानान्तरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।आर्थिक वर्ष समाप्त पश्चात पनि पालिकाको चालु खर्च खातामा रु. ३१०१३ र पूँजिगत खर्च खातामा रु २४४२०९ गरी रु २७५२२० मौज्दात रहेको पाइयो । तोकिएको समयमा सो रकम सञ्चित कोषमा जम्मा (ट्रान्सफर) गरी हिसाब मिलान गर्नुपर्दछ ।

२.६ **कर दायित्व**- पालिकाले तयार गरेको वित्तीय प्रतिवेदन (म.ले.प.फा.नं २७०) अनुसार वर्षान्तमा विभिन्न भुक्तानीहरुमा कट्टी गरेको कर दायित्व रु. २६,०२,२४२.०० देखाएको छ । यकिन भई सकेको कर दायित्व लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि दाखिला गरेको पाइएन । अत: उक्त रकम सम्बन्धित खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	२६,०२,२४२

३ **आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी लागू गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले त्यस्तो प्रणाली तयार गरी लागू गरेको पाईएन। जसले गर्दा पालिकाको आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको र सोमाथि विश्वस्त हुन सक्ने आधार देखिएन । यस सम्बन्धमा देखिएका केही व्यहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छन:

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १३ वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन,

• अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गरेको पाईएन,

• स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा पालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन,

• स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाईएन,

• पालिकाले आयोजना कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्नेमा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन,

• पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वियन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन,

• आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ नियम (१०) बमोजिम स्थानिय तहले एकिकृत वित्तीय प्रतिवेदन तयार गरी प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय र कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयमा पठाउनुपर्नेमा पठाएको पाईएन,

• दिगो विकास योजना (२०१६-३०) लाई कार्यान्वियन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकी मूल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन,

• वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन।शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला व्यवस्थापन स्थल पहिचान भएको तर कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन,

• पालिकाले कन्टिन्जेन्सी रकमबाट योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गरेको पाइयो,

• शीर्षक फरक पारेर खर्च गर्ने गरेको पाइयो ।

उपर्युक्तानुसार स्थिति देखिँदा पालिकाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ अनुसार आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरी सुदृढ खरिद व्यवस्थापन, समग्र वित्तीय कारोबारको लेखांकन एवं प्रतिवेदन गरी प्रतिस्पर्धी, पारदर्शी र मितव्ययी कारोबार गर्न गराउन तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वसनीय बनाई सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

४ आन्तरिक लेखापरीक्षण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताको आधारमा प्रत्येक त्रैमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर यसपालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण आर्थिक वर्षको अन्त्यमा मात्र गराएको पाईयो । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण त्रैमासिक रुपमा गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

५ खर्च विश्लेषण

पालिकाले यसवर्ष कुल आन्तरिक आयबाट रु.१,३१,४८,४५७.४९।- राजस्व बाँडफाँडवाट रु.७,३९,१२,८६३.६७।- गरी जम्मा रु.८,७०,६१,३२१.१६।- र अनुदानबाट रु.३८,२१,४०,३३३।- समेत रु.४६,९२,०१,६५४.१६।- आम्दानी गरेकोमा चालु तर्फ रु. ३१,०४,२०,२६२.९०।- र पूँजिगत तर्फ रु.१६,८४,०९,४७७।- समेत रु. ४७,८८,२९,७३९.९।- खर्च गरेको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा २.७४ प्रतिशत रहेको छ । यसवर्ष पदाधिकारी पारिश्रमिकमा रु ५०३७००० पदाधिकारी भ्रमण खर्चमा रु.१०,००,००० गरी रु.६०,३७,०००।- खर्च गरेको छ ।जुन पालिकाको आन्तरिक आय रु.१,१०,२८,९३६.४९ को ५४.७४ प्रतिशत रहेको छ । पालिकाले कुल खर्चको तुलनामा ६४.८३ प्रतिशत चालु, ३५.१७ प्रतिशत पूँजिगत निर्माण तर्फ खर्च गरेको देखिन्छ ।यसबाट पालिकाले विकास निर्माण कार्यक्रम संचालनमा न्युन खर्च गरी प्रशासनिक कार्यमा बढि खर्च गरेको देखिन्छ।प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्दै प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरुपमा विकास निर्माणमा परिचालन गरिनुपर्दछ ।

६ बजेट र खर्च

६.१

रकमान्तर- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा कार्यपालिकाले स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधीनमा रही कुनै शीर्षकबाट पुँजीगत शीर्षकमा पच्चीस प्रतिशतमा नबढाई रकमान्तर गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाको हिउँदे गाँउसभाको मिति २०८१ पुष २८ गते सम्पन्न भएको १६ औं अधिवेशनले कार्यपालिकाबाट विभिन्न समयमा भएको पालिकाको विनियोजन ऐन २०८१ को अनुसुचीमा समावेश विभिन्न ९४ योजनामा रु ४०६७९००० रकम घटाई १२२ योजना तथा कार्यक्रममा रु. ४९५६९००० बजेट थप गरी रकमान्तर गर्ने निर्णयलाई अनुमोदन गरेको छ । यसले गर्दा न्यून रकमका टुक्रे कार्यक्रमको संख्या उल्लेख्य रुपमा बढेको देखिन्छ। चालुतर्फका कार्यक्रमबाट चालु तथा पुँजीगत शीर्षकमा तथा पुँजीगत कार्यक्रमबाट पुँजीगत शीर्षकमै रकमान्तर गरी रकम थप गरिएको भए तापनि यसरी आर्थिक वर्षको आधा अवधि भुक्तान भईसके पश्चात बनेका कार्यक्रमहरु पर्याप्त योजना र तयारीको अभावमा दीगो नहुने र बजेट खर्च बढेको देखिए पनि नीति तथा योजना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तथा आवधिक योजनाले परिकल्पना गरे भन्दा फरक प्रवृत्तिमा खर्च हुनाले अपेक्षित रुपमा प्रतिफल प्राप्त गर्न नसकिने हुँदा यस्तो अवस्थामा सुधार गर्नुपर्दछ ।

६.२ **आवधिक योजना**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिक विषय, क्षेत्रगत, मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना बनाई लागू गर्नुपर्नेमा पालिकाले आवधिक योजना तयार गरेको पाईएन । आवधिक योजना नहुँदा पालिकाले वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गर्दा आवधिक योजनाका दीर्घकालीन विषयलाई भन्दा सालवसाली विषयहरुलाई समावेश गरेको देखिन्छ । स्थानीय तहको समग्र विकासका लागि आवधिक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वियन गर्नुपर्दछ ।

६.३ **बजेट सीमा निर्धारण समिति**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु वैशाख १० गतेभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण गर्नुका साथै आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले बैशाख १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत शाखा तथा वडा समितिलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समिति गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमा लगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालना गर्नु पर्दछ ।

६.४ **बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने व्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्थाको परिपालना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

६.५ **बजेट पेश, पारित र अख्तियारी**- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहमा उपाध्यक्षले मिति २०८१।३।१० गते रु. ५९ करोड ७८ लाख ३९ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०८१।०३।१० मा पारित भएको छ

। यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले मिति २०८१।०३।३२ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ।आर्थिक वर्ष भित्र सम्पन्न गरिसक्ने गरी बजेट कार्यक्रम र योजना व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

६.६ **क्षेत्रगत बजेट र खर्च**- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम बजेट पास गर्दा स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकाको २०८१/८२ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहाय अनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	२३२९६०००	१६५८३३६३	३.४६
२	पूर्वाधार विकास	१८३८२६०००	१३३१३९८३३	२७.८१
३	सामाजिक विकास	२६८०४०३००	२२६०५५७३९	४७.२१
४	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	८५९००००	७९८०२८१	१.६६
५	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	११४०८७०००	९५०७०५२३	१९.८५
	जम्मा	५९७८३९३००	४७८८२९७३९	

उपर्युक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन भई खर्च गरेको बजेट मध्ये सबैभन्दा बढी सामाजिक विकासमा ४७ प्रतिशत र सबै भन्दा घटी सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्रमा १.६६ प्रतिशत खर्च रहेको छ ।

६.७ **बजेट खर्च**- आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को पालिकाको कुल बजेट खर्च मध्ये चालु र पुँजीगत खर्च देहाए बमोजिम गरेको छ ।

कुल बजेट	कुल बजेट खर्च रु.	चालु खर्च रु.	प्रतिशत	पुँजीगत खर्च रु.	प्रतिशत
५९७८३९३००	४७८८२९७३९.९	३१०४२०२६२.९	६४.८३	१६८४०९४७७	३५.१७

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाको यस आर्थिक वर्षमा कुल रु. ५९ करोड ७८ लाख ३९ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा चालु तर्फ रु. ३१ करोड ४ लाख २० हजार र पुँजीगत तर्फ रु. १६ करोड ८४ लाख ९ हजार गरी कुल खर्च रु. ४७ करोड ८८ लाख २९ हजार अर्थात कुल खर्चको तुलनामा ३५.१७ प्रतिशत पूँजिगतमा र ६४.८३ प्रतिशत चालुमा खर्च भएको छ ।

६.८ **त्रैमासिक पुँजीगत खर्च**- आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३५ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा अनुसूची २ बमोजिम त्रैमासिक प्रगति विवरण बनाउनु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार यस आर्थिक वर्षमा गरेको पुँजीगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम रहेको छ ।

सि.नं.	पूँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	त्रैमासिक खर्च				आषाढ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम त्रैमासिक	दोस्रो त्रैमासिक	तेस्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक	
१	संघीय पूँजीगत	३४४६३०८५	०	८८२००००	९०५३७०५	१६५८९३८०	११५९२०१२
२	प्रदेश पूँजीगत	२६६०१४८२	०	०	११८५३१६४	१४७४८३१८	७०५८०६३
३	गाउँपालिका पूँजीगत	१०६८४५१६८	९८९४०८५	२६७२८४३१	३८३७४११७	३२३४८२७७	११७९६७७५
	कूल खर्च	१६८४०९४७७	९८९४०८५	३५५४८४३१	५९२८०९८६	६३६८५९७५	३०४४६८५०
	खर्च प्रतिशत	१००	५.८७	२१.११	३५.२०	३७.८२	१८.०७

उपरोक्त विवरण अनुसार पूँजिगत तर्फ वार्षिक रु. १६ करोड ८४ लाख ९ हजार निकासा खर्च भएकोमा प्रथम त्रैमासिक निकासा खर्च रु.९८ लाख ९४ हजार (५.८७ प्रतिशत), दोस्रो त्रैमासिकमा रु. ३ करोड ५५ लाख ४८ हजार (२१.११ प्रतिशत) तेस्रो त्रैमासिकमा रु. ५ करोड ९२ लाख ८१ हजार (३५.२० प्रतिशत) र चौथो त्रैमासिकमा रु. ६ करोड ३६ लाख ८६ हजार (३७.८२ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिएको छ । यसरी नै आषाढ महिनामा मात्र रु. ३ करोड ४ लाख ४७ हजार (१८.०७ प्रतिशत) खर्च गरेको छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा समेत असर पर्ने देखिएकोले आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३५ बमोजिम त्रैमासिक रुपमा खर्च सन्तुलत हुने गरी कार्य गर्नुपर्दछ ।

७ योजना प्राथमिकीकरण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा २४ मा स्थानीय तहले आवधिक योजना बनाई लागू गर्नुपर्ने उल्लेख गरेको छ । स्थानीय तहले योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को दफा ५.२.४ सँग सम्बन्धित अनुसूची ३ मा आयोजना प्राथमिकीकरणका आधारहरू गरिवी निवारण, उत्पादनमूलक, रोजगारी, लागत सहभागिता, स्थानीय स्रोत र साधन, समावेशी विकास, दिगो र वातावरण संरक्षण र भाषिक र सांस्कृतिक विकास उल्लेख गरेको छ र सोही अनुसार गणना गरी प्राथमिकता आधारमा योजना छनौट गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। तर पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा निम्नअनुसार ८ वडाको लागि वडागत र पालिकास्तरका कुल २४७ योजनामा वजेट विनियोजन गरेको छ।

क्र. सं.	कार्यक्रमको नाम	योजना सङ्ख्या	रु.२० लाखमाथिका योजना सङ्ख्या	रु.५ लाखदेखि २० लाख सम्मका योजना सङ्ख्या	रु.५लाखभन्दा कमका योजना सङ्ख्या
१.	पालिकास्तरीय	१९५	८	५४	१२२
२.	वडास्तरीय	५६	०	१	५५
कुल जम्मा		२५१	८	५५	१७७

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु. ५ लाख भन्दा कमका १७७ वटा योजना, ५ लाख देखि २० लाख सम्मका ५५ वटा र रु २० लाख माथिका ८ वटा गरी २५१ वटा योजनाहरु सञ्चालन गरेको देखियो । जसले गर्दा सञ्चालित योजनावाट दीर्घकालिन प्रतिफल प्राप्त नहुनुका साथै चालु प्रकृतिका खर्चमा बृद्धि हुँदै जाने हुनाले गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, जनताको जीवनस्तर र रोजगारी बढ्ने, दिगो विकास, वातावरणिय संरक्षण, सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने योजना छनौट गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्दछ ।

८ अनुदान फिर्ता

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४५ मा सङ्घीय सञ्चित कोषबाट प्रदेश तथा स्थानीय तहमा भएको वित्तीय हस्तान्तरणको रकम मध्ये सम्बन्धित आर्थिक वर्षभित्र खर्च नभई जुनसुकै खातामा वाँकि रहेको सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान र विशेष अनुदानको रकम सोही आर्थिक वर्षभित्र सम्बन्धित प्रदेश तथा स्थानीय तहले फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।

अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	बाँकी रकम
संघीय सरकार	सशर्त	२१६५२७४२०	१९४६४७९०१.२४	२१८७९५१८.७६
	विशेष	२०६१७४८३	२०६१७४८३	०
	समपूरक	०	०	०
जम्मा		२३७१४४९०३	२१५२६५३८४	२१८७९५१८.७६
प्रदेश सरकार	सशर्त	२२१२९०००	९२६०३३५	१३६८६६५
	विशेष	४६९९८१९	४६९९८१९	०
	समपूरक	१०५६१६९१	१०२४१६३५	१६००२८
जम्मा		३७३९०५१०	२४२०१७८९	१५२८६९३
कुल जम्मा		२७४५३५४१३	२३९४६७१७३	२३५६८२४०

उपर्युक्त विवरण अनुसार संघीय सरकारबाट रु. २३ करोड ७१ लाख ४५ हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा यस आर्थिक वर्ष रु.२१ करोड ५२ लाख ६५ हजार बजेट खर्च भई बाँकी रु. २ करोड १८ लाख ८० हजार मिति २०८२।३।३० मा सङ्घीय संचित कोषमा फिर्ता गरेको देखिन्छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारबाट रु. ३ करोड ७३ लाख ९० हजार अनुदान प्राप्त भएकोमा यस आर्थिक वर्ष रु. २ करोड ४२ लाख २ हजार खर्च भएको देखिन्छ भने खर्च गर्न बाँकी रकम रु. १५ लाख २९ हजार मिति २०८२।३।३० मा प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता गरेको देखिन्छ ।

९ कर्मचारी व्यवस्थापन

९.१ **प्रशासकीय संगठन र जनशक्ति व्यवस्थापन-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ बमोजिम स्थानीय तहको कार्यबोझ राजस्व क्षमता खर्चको आकार र स्थानीय आवश्यकता समेतलाई ध्यानमा राखी कर्मचारी समायोजन भएपछि मात्र संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणका आधारमा स्थानीय तहमा संगठन संरचना कायम हुने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत कृषि पशु स्वास्थ्य शाखा सहित १४७ दरबन्दी स्वीकृत रहेकोमा लेखापरीक्षण अवधि सम्म ४३ स्थायी र ६५ करार सहित १०८ जना पदपूर्ति भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार कार्य व्यवस्थापनका दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण मानिएका प्रशासन सातौ, योजना अधिकृत सातौं प्रशासन पाँचौ, लेखाअधिकृत,सब इन्जिनियर, कृषि विकास अधिकृत, वडा सचिव लगायत ३९ पदहरु रिक्त रहेका छन् । दरबन्दी बमोजिम जनशक्तिको पूर्णता नहुँदा विषयगत कार्यक्रम सञ्चालन सेवा प्रवाह तथा पालिकाको समग्र कार्य सम्पादनमा असर परेको स्थिति छ । तसर्थ रिक्त पदहरु पूर्ति गरी सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउनु पर्दछ।

९.२ **तलबी प्रतिवेदन पारित बेगर तलब भत्ता भुक्तानी-** स्थानीय सेवा गठन तथा सञ्चालन ऐन २०७९ को दफा ६९(५) अनुसार प्रदेश किताबखाना वा प्रदेश लेखा इकाई कार्यालबाट तलबी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब भुक्तानी गर्न नहुने व्यवस्था छ । तर पालिकाले यस वर्ष तलबी प्रतिवेदन पारित नगरी स्वास्थ्य तर्फका २० जनाको रु. १०९०६८१८- र पालिका तर्फका २३ जनाको रु. १२६०१०८२ ।- सहित ४३ जना कर्मचारीलाई रु. २,३५,०७,९०० ।- तलब भुक्तानी गरेको छ। तलबी प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलब भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्दछ ।

९.३ **कर्मचारी व्यवस्था-** स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको काममा सेवा करारबाट लिने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र विना प्रस्ताव दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था रहेको छ। स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ८३ (८) मा नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयस बगैंचे, प्लम्बर लगायतका पद

तथा सेवामा बाहेक करारमा नियुक्त गर्न पाइने व्यवस्था छैन। पालिकाले उल्लेखित पदहरुमा बाहेक २० कर्मचारी करारमा नियुक्त गरी रु.८९२०८६८ तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाइयो ।पालिकाले स्थायी कर्मचारी लोकसेवा माग गरी पदपुर्ति गर्नु पर्दछ ।

पद	नियुक्ति संख्या	मासिक तलव भत्ता दर रु.	वार्षिक तलब भुक्तानी रु.	कैफियत
असिष्टेन्ट सव इन्जिनियर	२	३४७३०	९२२९८०	दरबन्दी भित्र
अहेव	४	३४७३०	१८४५९६०	दरबन्दी भित्र
अमिन	१	३२९०२	४३७७२६	दरबन्दी भित्र
नाप्रसा पशु	२	३२९०२	८७५४५२	दरबन्दी भित्र
अनमि	१०	३२९०२	४३७७२६०	दरबन्दी भित्र
हेअ	१	३४७३०	४६१४९०	दरबन्दी भित्र
जम्मा			८९२०८६८	

९.४ **कर्मचारी प्रोत्साहन भत्ता-** बाग्मती प्रदेशको स्थानीय सेवा (गठन तथा संचालन) ऐन, २०७९ को दफा ६९(४) अनुसार कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन भत्ता प्रदान गर्नका लागि सम्बन्धित स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक आय स्रोतबाट व्यहोर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था गर्न सक्ने उल्लेख छ । पालिकाले कर्मचारीलाई कार्यसम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन उपलब्ध गराउन प्राविधिक कर्मचारी फिल्ड सुविधा कार्यविधि २०७८ बमोजिम शुरु तलब स्केलको ३० प्रतिशत सम्म फिल्ड भत्ता उपलब्ध गराउने गरी यस वर्ष १० जना प्राविधिक कर्मचारीलाई कार्यबोझको आधारमा रु.२,९९,९११।- भुक्तानी गरेको छ ।

९.५ **कल्याण कोष-** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९१ बमोजिम स्थानीय तहले स्थानीय सेवाका आफ्नो दरबन्दीमा कार्यरत प्रत्येक कर्मचारीले खाईपाई आएको मासिक तलबबाट १० प्रतिशत रकम कट्टा गरी सो रकम बराबरले हुन आउने रकम थप गरी जम्मा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले यस वर्ष वित्तीय समानीकरणबाट कर्मचारी कल्याण कोषमा रु. ५ लाख ट्रान्सफर गरेको छ । तर उक्त कोषको संचालन सम्बन्धमा पालिकाबाट आवश्यक कानूनी व्यवस्था भएको छैन ।

१० न्यायिक समितिको कार्य सम्पादन

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार मुद्दा दर्ता र फर्स्यौट कारवाही देहाय बमोजिम रहेको छ ।

गत वर्षबाट सरेका विवाद	यस वर्ष दर्ता भएको	जम्मा	फर्स्यौट/कारवाही भएका विवाद	फर्स्यौट /कारवाही हुन बाँकी विवाद
०	१७	१७	९	८

उपरोक्त विवरण अनुसार गतवर्षबाट जिम्मेवारी बाँकी नरहेकोमा, यस वर्ष १७ नयाँ मुद्दा दर्ता भएकोमा ९ मुद्दा फर्स्यौट भई यस आर्थिक वर्षको अन्त्यमा ८ मुद्दाको कारबाही हुन बाँकी देखिन्छ। बाँकी मुद्दाको समेत समयमानै टुङ्गो लगाउनु पर्दछ ।

११ कानुन निर्माण

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधीनमा रही नियम निर्देशिका कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा पालिकाले हालसम्म देहाय बमोजिम कानून निर्माण गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ ।

सि.नं.	विवरण	संख्या	यस वर्ष बनेका कानुन संख्या
१.	ऐन	३१	२
२.	नियमावली	७	१
३.	कार्यविधि	३१	७
४.	निर्देशिका	११	०
५.	मापदण्ड	२	०
६.	अन्य	२	०
	जम्मा	८१	१०

पालिकाले यस वर्षसम्म आफ्नो क्षेत्राधिकार भित्रका ३१ ऐन, ७ नियमावली, ३१ कार्यविधि, ११ निर्देशिका, २ मापदण्ड र २ अन्य गरी जम्मा ८१ वटा कानुन निर्माण गरी स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने गरेको छ ।पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा मात्र २ ऐन, १ नियमावली र ७ कार्यविधी गरी वटा १० कानुन निर्माण गरेको देखियो । सोही ऐन को दफा १०२ को (४) अनुसार यसरी बनाइएका ऐन, नियमावली, कार्यविधि र मापदण्ड पालिकाले प्रदेश सरकार र नेपाल सरकारमा पठाउनु पर्नेमा पठाएको पाईएन।

१२ नक्सा दर्ता र पास

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा २७(१) मा गाउँपालिका/पालिकाबाट नक्सा पास नगराई भवन निर्माण गर्न नहुने व्यवस्था छ । पालिकाको भवन निर्माण ईजाजात शाखाबाट भएको नक्शा दर्ता संख्या तथा नक्सापास संख्याको विवरण देहाय बमोजिम रहेको छः

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	नक्सा दर्ता संख्या	नक्सापास संख्या	नक्सा अभिलेखिकरण
१	२०८१।०८२	१७	०	१७

उपरोक्त विवरण अनुसार यस वर्षको अवधिमा पालिकाले जम्मा १७ वटा नयाँ नक्सा दर्ता गरेकोमा नक्सापास गरेको देखिएन भने १७ नक्सा अभिलेखिकरणको काम भएको छ। त्यसैगरी पालिकाले नक्सा दर्ता र पास गर्दा भवन संहिताको प्रभावकारी पालना र कार्यान्वयनलाई ध्यान दिंदै नक्सा पास र अद्यावधिक तथा अभिलेखिकरणको कार्य लाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ।

१३ सेवा प्रवाहको स्थिति

पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा निम्न विषयमा सेवा प्रवाह गरेको छ ।

विवरण	सेवा संख्या
जन्म दर्ता	४१५
मृत्यु दर्ता	२१०
बसाईसराई दर्ता	३९
विवाह दर्ता	२११
सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	२४
जम्मा	८९९
भूमिहिन दलित र सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासको लगत संकलनको विवरण	घरधुरी संख्या
भूमिहिन दलित	८
भूमिहिन सुकुम्बासी	५
जम्मा	१३

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले आ.व. २०८१।८२ मा जन्मदर्ता ४१५, मृत्यु दर्ता 2१०, बसाईसराई दर्ता ३९, विवाह दर्ता 2११, सम्बन्ध विच्छेद दर्ता २४ गरी ८९९ जनालाई पञ्जिकरण सेवा प्रवाह गरेको छ भने भूमिहिन दलित ८, भुमिहिन सुकुम्वासी ५ गरी १३ जनाको पहिचान गरी निस्सा समेत वितरण गरेको छ ।

१४ सहकारी नियमन

सहकारी ऐन, २०७४ को दफा ७३ अनुसार मासिक, चौमासिक, वार्षिक प्रतिवेदन बुझाउनु पर्ने र सहकारी नियमावली, २०७५ को नियम २८(४), सहकारी संस्थाहरुको सुपरिवेक्षण, निरीक्षण तथा अनुगमन निर्देशिका, २०७८ को दफा ३ मा मासिक प्रतिवेदन प्रत्येक महिना ७ गते भित्र एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला गर्नु पर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले उपलव्ध गराएको विवरणअनुसार पालिका भित्र ४२ वटा सहकारी संस्था रहेका छन् । पालिका भित्रका ३० वटा सहकारी संस्थाहरुले एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) बाट विवरण दाखिला गरेको पाइयो भने बाँकी १२ वटा सहकारीले विवरण दाखिला गरेको पाइएन । त्यसैगरी पालिकाबाट अनुगमन निरीक्षण गरी तयार गरिएको प्रतिवेदन समेत लेखापरीक्षणका क्रममा पेश भएन । जसले गर्दा सहकारीको सञ्चालन अवस्था बारे अध्ययन गर्न सकिएन । तसर्थ ऐन, नियमावली र निर्देशिका अनुसार प्रणालीमा विवरण दाखिला गर्न लगाई सोको प्रभावकारी अनुगमन गर्नु पर्दछ ।साथै पालिकामा संस्थागत रुपमा सहकारी शाखाको व्यवस्था भएता पनि पालिकाले तोकिए बमोजिम विवरण एकीकृत सूचना व्यवस्थापन प्रणाली (COPOMIS) दाखिला नगरेको र सहकारी संस्थाहरुको नियमित सघन अनुगमन गरेको छैन । सहकारी सदस्यहरुको हित र वचत रकमको सुरक्षा तथा लगानीमा हुन सक्ने दुरुपयेग रोक्न प्रचलित कानूनी व्यवस्था अनुरुप त्यस्ता संस्थाहरुको नियमित अनुगमन गर्नु पर्दछ ।

१५ सहकारी संस्थाको विवरण

पालिकामा यस आर्थिक वर्षमा सहकारी संस्थाको विवरण देहाए बमोजिम रहेको छ ।

सहकारी संस्थाको किसिम	सहकारी संख्या	सदस्य संख्या	शेयर पूँजी रु	बचत रु	ऋण लगानी रु	जगेडा कोष
वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.	१४	६६४४२	३५८५६५३००	३२८०७५१२५२	३७३४०५०८३४	३१२४३५९४६
बहुउदेश्यीय सहकारी संस्था लि.	३	९३५	२०६९०५०	३७००४४८६	२४९००००८	२४२०६२३
कृषि सहकारी संस्था लि.	२५	१२९२२	३१८८३५९०	२३४४२६६९६	२६८१५०२६१	२२४८६८७३
जम्माः	४२	८०२९९	३९२५१७९४०	३५५२१८२४३४	३५७६८०१५२१	३३७३४३४४२

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार पालिकाभित्र ४२ वटा सहकारी संस्था ८०२९९ वचतकर्ता रहेका छन ।उक्त सहकारी संस्थाहरुमा वचतकर्ताको रु ३९२५१७९४० को शेयर पूँजी रु ३५५२१८२४३४ वचत रकम रु ३५७६८०१५२१ ऋण लगानी तथा जगेडा कोष रु ३३७३४३४४२ को रहेको छ ।

१६ **फोहरमैला व्यवस्थापन**

फोहरमैला व्यवस्थापन ऐन, २०६८ अनुसार स्थानीय तहहरुले स्रोतमै फोहरमैलाको वर्गीकरण गर्न लगाई सोही अनुसार सङ्कलन र व्यवस्थापन गर्ने कार्यको शुरुवात गर्न नसकेको कारण फोहरमैला व्यवस्थापनमा जटिलता देखिएको छ । यस पालिका अन्तरगतको फोहरमैला उद्योग बाणिज्य संघ मैनापोखरी शाखाले संकलन तथा व्यवस्थान गर्न गरेको छ।पालिकाको आर्थिक ऐन २०८१ अनुसार आवासीय घर तिन तल्ला सम्म, रु. ५० पसल प्रति सटर रु. १००, अन्य संघ संस्थाको रु. ५०० तोकिएकोमा सोही बमोजिम उक्त संस्थाले फोहर दस्तुर उठाउने गरेकोमा उक्त फोहर उत्सर्जन हुने स्रोतमा नै वर्गीकरण गरी कुहिने, नकुहिने, सिसाजन्य, अस्पतालबाट उत्पादित र इ-वेष्ट लगायतका फोहर वर्गीकरण गरी उपयुक्त व्यवस्थापन गरेको देखिएन । फोहरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरी पालिकाको पर्यावरणलाई स्वच्छ राख्नुपर्दछ ।

१७ **सफ्टवेयर खरिद र परिचालन**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ३ अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै खरिद कार्य गर्दा आवश्यक्ताको पहिचान, खरिद विवरण, परिणाम र क्षेत्र यकिन गरी लागत अनुमान तयार गरेर दर्ता चलानी सिफारिस तथा प्रमाण पत्र व्यवस्थापन प्रणाली र योजना व्यवस्थापन प्रणालीमा गत वर्ष सम्म रु २५७५२५ भुक्तानी गरेकोमा यो वर्ष रु ५९३२५।– सहित हालसम्म सफ्टवेयर खरिद र वार्षिक मर्मत सुधारमा रु ३१६८५० खर्च गरेको देखियो ।सफ्टवेयर खरिदको आवश्यकता यस्तो लागत अनुमान त्यसको पूर्ण प्रयोग,उक्त सफ्टवेयर संचालनको स्वीकृति र सफ्टवेयर अडिट गरेको छैन। उक्त सफ्टवेयर प्रयोगमा आन्तरिक जनशक्ति परिचालन भन्दा पनि बाह्य परामर्श दाता माथि निर्भर रहेको छ। तसर्थ यस्ता सफ्टवेयर खरिद प्रयोग र वार्षिक मर्मत सुधार खर्चमा मितव्ययिता ल्याउने र त्यसको नतिजालाई सेवा प्रवाहसंग आबद्ध गराउने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ।

१८ **आर्थिक सहायता**

पालिकाले स्पष्ट मापदण्ड र कार्यविधि तर्जुमा गरी तथा बजेट विनियोजन गरेर मात्र आर्थिक सहायता वितरण गर्नु पर्दछ। पालिकाले वैतेश्वर गाउँपालिकाको अनुदान तथा आर्थिक सहायता निर्देशिका २०७८(दोस्रो संशोधन २०७९) बमोजिम वर्ष विपन्न असहाय विपद व्यवस्थापन लगायतमा रु.५००० देखि रु.१०००० सम्म पालिका अध्यक्षको तोक आदेशको आधारमा र रु.१०००० भन्दा माथि रु. ५०००० कार्यपालिकाको निर्णयले यस वर्ष ९५ जनालाई रु.१३८१०००।- आर्थिक सहायता वितरण गरेको छ ।

१९ **विविध खर्च**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ६१ बमोजिम श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण गरि बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधि भित्र रहि औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले विविध खर्चमा रु १३ लाख बजेट विनियोजन गरेकोमा यस शीर्षकबाट यस वर्ष गाउँसभामा रु.२३९०००।- र अतिथि सत्कार खाजा खाना तथा अन्यमा रु.१०३५६८६।- गरी कुल रु.१२७४६८६ ।- खर्च गरेको छ ।जुन आन्तरिक आय रु.११०२८९३६।- को ११.५५ प्रतिशत हुन्छ । यस्तो खर्च गर्दा स्पष्ट खर्चको मापदण्ड निर्धारण गरि यस्तो खर्चमा नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।

२० **भ्रमण अवधिको बैठक** (१५०-2081-07-26):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **५,२००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

२१ **भ्रमण अवधिको बैठक भत्ता**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **२,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

२२ **फरक शिर्षकबाट खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३८ मा स्वीकृत बजेटबाट खर्च गर्ने अधिकार प्राप्त अधिकारीले स्वीकृत बजेट सीमाभित्र सम्बन्धित खर्च शीर्षकबाट खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिकाले देहायको खर्च फरक शिर्षकबाट खर्च लेखेको पाईएकोले नियमसम्मत नदेखिएको रु.

भौचर मिति	खर्च लेख्नुपर्ने शिर्षक	खर्च लेखेको शिर्षक	रकम
१२१०।२०८२।३।२५	सवारी साधन तथा मेसिन औजार भाडा	घर भाडा	११०००
५५७।२०८१।११।६	कार्यालय समाग्री	विपद सामाग्री खरिद	२७२५९
१९।२०८१।७।१२	कृषि गाउँपालिका	शिक्षा गाउपालिका	१९०९०५
		जम्मा	२२९१६४

अनियमित भएको	२,२९,१६४

२३ **पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम** (११४२-2082-03-22):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएकव तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले अल न्यूज नेटवर्क प्रा लि लाई वैतेश्वर गाउँपालिका वडा नं ७ को पर्यटन प्रवर्द्धन सम्बन्धी वृत्तचित्र निर्माण वापत रु ९९७०० बिलको आधारमा भुक्तानी गरेको छ। उक्त न्यूज नेटवर्क प्रालिले २०८२।१।१४ मा कार्यक्रम प्रस्ताव पेश गरेको भएता पनि उक्त प्रालिसंग भएको सम्झौता लेखापरीक्षणको क्रममा पेश भएन साथै उक्त वृत्तचित्र निर्माण गर्ने फर्मले पेश गरेको पेन ड्राइभ खाली रहेको कार्यालयले जनाएकोले निजसंगको सम्झौता तथा वृत्तचित्रको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने अन्यथा भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	९९,७००

२४ **घरभाडा**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्त्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ को उपनियम ५ मा खर्चको भुक्तानी गर्दा खर्च पुष्टयाँई गर्ने भरपाई प्रमाण कागजात संलग्न गरी उपनियम १०बमोजिम रित पुगे पछि मात्र भुक्तानी गर्नु पर्ने तथा लेखा राख्दा लेखा प्रमाणित गर्ने बिल भरपाई तथा अन्य कागजात सिलसिलाबद्ध रुपमा राख्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले भक्तपुर नगरपालिका वडा नं ८ सिपाडोलस्थित घर नंवर १३५६र १३४५ मा देश माया जवेगु संग प्रतिकोठा रु ३८४० का दरले ४ कोठाको मासिक रु १५४०० मा भाडामा २०८१।४।१ देखि लागु हुने गरी सम्झौता गरी यो वर्ष रु.१८४८००।०० भुक्तानी दिएको छ । पालिकाको कार्य क्षेत्र बाहिर घर भाडामा लिई भुक्तानी गरेको कार्य नियम संगत नदेखिएको रु.

अनियमित भएको	१,८४,८००

२५ **सूचना प्रकाशन तथा प्रसारण**

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन,२०६४ को दफा ४,५,६,७,८,२७,२८ तथा नियमावली, २०६५ मा नागरिकको सूचनाको हक सम्बर्द्धन संरक्षण र प्रचलन गर्ने सम्बन्धमा सार्वजनिक निकायले सूचना अधिकारी तोक्ने, आफ्नो निकायको सूचना वर्गीकरण र अद्यावधिक गर्ने,सार्वजनिक निकायले तीन/तीन महिनामा स्वत: प्रकाशन गर्नुपर्ने विवरण प्रकाशन गर्नुपर्ने, आफ्नो वेब साईट नियमित अद्यावधिक गर्ने तथा सार्वजनिक निकायसँग माग गरिएको सूचना र उपलब्ध गराएको सूचनाको विवरण छुट्टै अभिलेख राख्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले सूचनाको हक सम्बर्द्धन र प्रचलन गर्ने सम्बन्धमा आफ्नो वेब साईट नियमित अद्यावधिक गर्ने, सूचना अधिकारी तोक्ने लगाएको कार्य गरेको भएता पनि आफ्नो निकायको सूचना वर्गीकरण र अद्यावधिक गर्ने, तीन/तीन महिनामा स्वत: प्रकाशन गर्नुपर्ने विवरण प्रकाशन गर्ने गरेको नपाइएकोले सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन तथा नियमावलीले गरेको व्यवस्थाको पूर्ण पालना गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

२६ **सामुदायिक भवन वडा नं १**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ नियम ३९(१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नुअघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएकव तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।सामुदायिक भवन वडा नं १ को लागि आव २०८१।८२ मा रु १२ लाख बजेट विनियोजन भएकोमा भौचर नं ८२०।१।२८ बाट चालु प्रकृतिको समाग्री खरिद गरी रु ४२००९९ भुक्तानी गरेको र बाँकी रकम रु ७७९९०१ बाट गेट बनाउने भर्याङ बनाउने रङ रोगन लगाउने लगायतको कार्यको लायि रु ७३११६८ को लागत अनुमान तयार गरी रु ७३११६८ मा कार्य सम्पन्न बमोजिमको उक्त समितिलाई रु ६४१६७९ खुद भुक्तानी हुनुपर्नेमा भौचर नं ८६०।२०८२।२।८ र भौचर नं ९५०।०८२।२।२८ बाट रु ७२०३२६ भुक्तानी भएको देखिएकोले बढी भुक्तानी भएको रु ७८६४७ सामुदायिक भवन वडा नं १ बाट असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	७८,६४७

२७ **लागत अनुमान वेगर खरिद**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले कुनै पनि खरिदको लागि तोकिए बमोजिम लागत अनुमान तयार गरी खरिद कारबाही गर्नुपर्ने तथा ऐनको ८(२) मा खरिद प्रतिस्पर्धा सिमित हुने गरी टुक्रा पारी खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । त्यसैगरी पालिकाले सोझै खरिद गर्नु पूर्व सार्वजनिक खरिद नियमावलीको नियम ८६ बमोजिम एकिन गर्नुपर्ने विषयहरु एकिन नगरी तीन वटा फर्मको कोटेशनका आधारमा गरेको खरिद कारबाही ऐनको दफा ५ र नियमावलीको नियम ८६ अनुकुल देखिएन । त्यसैले यस्तो कार्यमा सुधार गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धी केही उदाहरणहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क्र.स.	भौ.नं. र मिति	आपूर्तिकर्ता	सामानको विवरण	रकम रु.
१	४६३।०८१।१०।८	पिएण्ड जे सप्लायर्स	औषधि खरिद	२०००००
२	८७०।०८२।२।९	कर्ण मेडिसिन डिस्ट्रिव्युटर प्रालि		३९८०७४
३	८६६।२०८२।२।९	डालिमा मेडिसिन सप्लायर्स		८४७३४७
४	४५१।२०८१।१०।८	कर्ण मेडिसिन डिस्ट्रिव्युटर प्रालि		२३२३८२
५	२५८।०८२।२।११ गापा पूजिगत	सुवास ट्रेड एण्ड सप्लायर्स	प्रिन्टर खरिद	४७२००१
६	२४९।०८२।१।२८ गापा पूँजिगत	याशिका ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स प्रालि	फर्निचर खरिद	४९९५७३

२८ **जिन्सी निरीक्षण**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ९९ मा सोही नियमावलीको नियम ९४, ९५ र ९६ बमोजिम जिन्सी मालसामानको लगत खडा गरी राख्नुपर्ने, सोको निरीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।तर पालिकाले यस वर्ष जिन्सी निरीक्षण गराई प्रतिवेदन तयार गरेको छैन। जसले गर्दा पालिकाको जिन्सीको अवस्था बारे यकिन गर्न सकिएन । नियमावलीको व्यवस्था अनुसार जिन्सी निरीक्षण गराई सोको आधारमा मर्मत सम्भार, लिलामी लगायतका कार्य गरी जिन्सी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ ।

२९ **सरकारी तथा सार्वजनिक जग्गा संरक्षण, उपयोग तथा हक हस्तान्तरण**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सरकारी सामुदायिक तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको रेखदेख, मर्मत सम्भार र संरक्षण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरेको अभिलेख राखेको पाइएन। आफ्नो क्षेत्रभित्रको सम्पत्तिको रेखदेख मर्मत सम्भार एवं संरक्षण गरी अभिलेख राख्नु पर्दछ।

३० **यस आवको भुक्तानी बाँकी**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(२) अनुसार कार्यालयले चाले आर्थिक वर्षको विनियोजित बजेटले नखाम्ने र बढी खर्च हुने गरी दायित्व सिर्जना गर्न नहुने र नियम ३९(१५) मा तोकिएका खर्च मात्र दायित्व सार्न सकिने व्यवस्था छ । यस वर्ष पालिकाले ४ करोड ७ लाख ३६ हजारको भुक्तानी बाँकी राखी २०८२।८३ को लागि दायित्व सारेको देखिन्छ । त्यसैले तोकिएका र अत्यावश्यक बाहेकका कार्यमा खर्च गरी आगामी वर्षका लागि दायित्व सिर्जना गर्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्न ध्यान दिनुपर्दछ ।

वजेट शिर्षक	योजना/ कार्यक्रम / व्यक्ति संख्या	रकम
पूँजिगत तर्फ	८१	२९९८१४४७
चालु तर्फ	५०	१०७५४७७९
जम्मा	१३१	४०७३६२२६

३१ गत विगतको भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन,२०७६ को दफा ९ मा बहुवर्षीय खरिद र विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वमध्ये आगामी वर्ष भुक्तानी गर्नुपर्ने बाँकी रकम समावेस गरेर बजेट बनाउने व्यवस्था छ। पालिकाले गतवर्षको भुक्तानी दिन बाँकीमध्ये यस वर्षको बजेटमा गत वर्षको भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व भनी रु. १२८९४२२६ भुक्तानी दिएको छ। यसरी योजना तर्जुमाको चरण देखि नै योजनाको आवश्यकता, दिगो श्रोत, लाभ लागत ,बजेटको व्यवस्था, स्रोत सुनिश्चितता, आन्तरिक आयमा वृद्धि जस्ता कुरालाई विश्लेषण नगरी योजना तर्जुमा गरिँदा ठुलो रकमको भुक्तानी दायित्व चालु आ.व.मा सरेको देखिन्छ जसले गर्दा चालु आ.व.का योजनाहरुलाई बजेट अभाव हुने तथा प्राथमिकताका योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न स्रोत अभाव हुने भएकोले विशेष परिस्थितिबाट सृजित दायित्वहरुलाई मात्र आगामी वर्षमा सार्ने तर्फ ध्यान दिन जरुरी देखिन्छ ।

भुक्तानी दिन बाँकीको कार्यक्रम/योजना/विवरण	रकम	भुक्तानी दिन बाँकी रहनुको कारण
गोपि सिम्ले सडक उस	५१००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
मुलगौंडा सिंचाइ योजना	१८६२५९	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
साङ क्षोलिङ गुम्बा	९९००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
जोरमाने कमेरे पाखा कृषि तथा पशुपालन फर्म	३०००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
तामाकोशी बहुउद्देश्यीय तथा पशुपन्छी तथा मत्यपालना फर्म	५०००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
रिया मुर्ति तथा हस्तकला उद्योग	७६०८७१	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
वडा नं ६ बुद्धमुर्ति मर्मत	४४७०९६	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
श्री फुलबारी कृषि तथा पशुपन्छी फर्म	२०००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
शिक्षा तर्फ	३५०००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
औषधि खरिद	५५०००००	विनियोजित बजेट अनुरुप रकम निकासा नभएको
जम्मा	१२८९४२२६	

३२ दुध उत्पादनमा आधारित अनुदान

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **१९६,४३५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **२१७,१४७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **३६,५४५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

३३ गृहीणी महिला सशक्तिकरण कार्यक्रम तर्फ

प्रदेश सशर्त अनुदान सम्बन्धी कार्यविधी २०७९ को दफा १२(२) मा चालु आर्थिक बर्ष सञ्चालनमा रहेका आयोजना तथा कार्यक्रमहरुको अनुदान वापतको रकम आर्थिक बर्षको अन्त्यसम्ममा खर्च हुन नसकेमा वा आयोजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न भई रकम

बचत भएमा स्थानीय तहले सो रकम प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय वा प्रदेश लेखा नियन्त्रक ईकाई कार्यालय मार्फत प्रदेश संचित कोषमा फिर्ता गर्नुपर्ने कुरा उल्लेख छ। बागमती प्रदेश सरकार सामाजिक बिकास मन्त्रालय र पालिका बिच मिति २०८१।९।२८ मा भएको सम्झौताको बुँदा नं (ख) मा प्रस्तावित कार्यक्रमको अनुमानित लागत रु १७६७७१८।- रहेको र बुदा नं (ग) मा लागत साझेदारी अन्तर्गत मन्त्रालयको रु १५०२५६०।- र पालिकाको तर्फबाट रु २६५१५८।– रहेको छ। पालिकाले विभिन्न ७ कार्यक्रम सञ्चालन गरी रु १७७४५६० खर्च गरेकोमा प्रदेश बजेट निकासा बाट रु १५०२५६०।– भुक्तानी भएकोमा पालिका साझेदारीको रु २७२००० भुक्तानी हुन बाँकी देखिन्छ ।

३४ गाउँपालिका पूँजीगत तर्फ

३४.१ (३७-2081-07-30):

सडक सरसफाइः वडा भित्र रहेका सडक सरसफाइ उपभोक्ता समितिले २०८१।७।८ को सम्झौता अनुसार कार्यालयको २ लाख मा कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरी रु १९२००० र उपभोक्ता समितिले रु १९२३२ गरी रु २११२३२ को लागत अनुमान तयारी गरी सोही बमोजिम रु २११३७६ कार्य सम्पन्न गरेकोमा उक्त उपभोक्ता समितिलाई रु १८८८२८।१८ खुद भुक्तानी गर्नुपर्नेमा रु १९७१९३ भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम सम्बन्धितबाट असुल गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	८,३६५

३४.२ (३३६-2082-03-22):

एम्बुलेन्स खरिदः

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **१,१७१,२२६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

३४.३ **पाइप खरिद तथा वितरणः** सार्वजनिक खरिद नियमावली,२०६४ को नियम १२३ मा बिल वा विजकको भुक्तानी दिँदा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी किताबमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी दिने व्यवस्था गरेको छ ।पालिका तथा वडा कार्यालयले विभिन्न मितिमा विभिन्न फर्महरुसंग पाइप खरिद गरेको बिजक तथा केही पाइप वितरण भरपाईको आधारमा मात्र भुक्तानी गरेकोमा देखिएकोले उक्त पाइपहरु कुन योजना तथा क्षेत्रमा प्रयोग गरीएको हो सोको प्राविधिक नापजाँच सहितको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदनको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

भौचर नं मिति	विवरण	रकम	कैफियत
२९८।२०८२।३।८	वडा नं ४	९९९६७	बैतेश्वर कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्रालि बाट खरिद गरी वितरण गरेकोमा उक्त पाइप Laying गरेको प्राविधिक मुल्याङ्कन तथा नापी पेश नभएको
२८४।२०८२।२।२६	वडा नं ४	१९९९३५	
	जम्मा	२९९९०२	

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **६६,९८६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	२,९९,९०२

३५ **समुदायमा आधारित एक वडा एक कृषि उत्पादन कार्यक्रम** (१०३२-2082-03-09):

कृषि तथा पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयले समुदायमा आधारीत एक वडा एक कृषि उत्पादन कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि वैतेश्वर गाउपालिका छनौटमा परेको देखिन्छ ।उक्त कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि समुदायमा आधारित एक वडा एक कृषि उत्पादन कार्यक्रम कार्यान्वय कार्यविधि २०८० को दफा ११ मा लगानीको ढाँचाको बारेमा उल्लेख छ ।जस अनुसार प्रदेश सरकारको लगानी ६० प्रतिशत स्थानीय सरकारको २० प्रतिशत र लक्षित समुदायको २० प्रतिशत रहने उल्लेख छ ।जस अनुरुप मिति २०८२।२।२१ मा कृषि विकास कार्यलय रामेछाप वैतेश्वर गाउँपालिका र समूदायमा आधारित किवी उत्पादक कृषक समुह वैतेश्वर गरी त्रिपक्षिय सम्झौता भएको छ । सम्झौताको बुँदा नं १७ मा उक्त साझेदारी गरेको रकमको लेखापरीक्षण कृषि विकास कार्यालय रामेछापले गराउने र पहिलो पक्षले कार्यक्रममा खर्च भएको रकमको प्रतिवेदन दोस्रो पक्ष समक्ष बुझाउनुपर्ने र सम्झौता अनुसारको सम्पूर्ण रकम खर्च नभएको खण्डमा दोस्रो पक्षले जम्मा गरेको रकमको बाँकी रहेको रकम प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षको खातामा फिर्ता गर्ने उल्लेख छ ।कृषि विकास कार्यालय रामेछापले पेश गरेको कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन अनुसार संयुक्त अनुगमन तथा प्राविधिक प्रतिवेदनका आधारमा भुक्तानीको लागी रु ६००७१४० सिफारिस भएकोले उक्त रकमको २० प्रतिशत रु १२०१४२८ वैतेश्वर गाउँपालिकाले लागत साझेदारी गर्नुपर्ने देखिएकोमा पालिकाले रु. १३ लाख कृषि कार्यालय रामेछापलाई पठाएको देखिएकोले खर्च भइ वचत रहेको रु. ९८५७२ बैतेश्वर गाउँपालिकाले फिर्ता लिनुपर्ने देखिन्छ ।

प्रमाण पेश नगरेको	५८,५७२

३६ **अवलोकन भ्रमण** (९३१-2082-02-26):

वडा समितिको मिति २०८१ फागुन २५ को निर्णयले वडा नं ७ का जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी फागुन २९ देखि चैत्र ५ सम्म मुक्तिनाथ मनाङ सम्म भ्रमण जाने र उक्त भ्रमण वापत हुने खर्च वडा व्यवस्थापन तथा भैपरी खर्च शिर्षकबाट गर्ने गरी निर्णय गरी रु १५५६६५ वडा सचिव माधव प्रसाद रेग्मीको नाममा र भौचर नं ९४०।२।२७ मा अवलोकन भ्रमणको लागी वडा सचिव सम्झना रिमालको नाममा रु. २००००० अवलोकन भ्रमण शिर्षकबाट भुक्तानी भइ पालिकाबाट रु ३५५६६५ खर्च भएको देखिन्छ।लेखापरीक्षणको क्रममा स्रेस्ता परीक्षण गर्दा सहभागिको नाम खुल्ने प्रमाण कागजात तथा सिकाइ उपलब्धी सहितको भ्रमण प्रतिवेदन समेत पेश भएको पाइएन ।यसरी वडा व्यवस्थापनको लागि छुट्याइएको रकमबाट जनप्रतिनिधि तथा कर्मचरीले अवलोकन भ्रमण गर्नु उचित देखिएन ।यस प्रकारको खर्चमा पालिकाले मितव्ययिता कायम गर्नुपर्ने देखिन्छ।अवलोकन भ्रमणका सहभागीको प्रमाण तथा सिकाइ उपलब्धी सहितको प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	३,५५,६६५

३७ **भरपाई पेश गर्नुपर्ने**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ मा (५) सरकारी रकम खर्च गर्दा त्यस्तो खर्च पुष्टी गर्ने बिल भरपाई प्रमाण र कागजात संलग्न हुनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।देहायको भौचरबाट खरिद गरिएको देहायबमोजिमको सामाग्री पालिकाको जिन्सी शाखाबाट हस्तान्तरण भएकोमा लेखापरीक्षण सम्म पनि वितरण गरेको नपाइएकोले वितरण गरेको भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु

भौचर नं मिति	कार्यक्रम	विवरण	सामाग्री बुझ्नेको नाम	रकम
३२।२०८२।३।२२	प्रदेश सशर्त अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि सामुदायमा आधारित पुनस्थापना	बैशाखि १० थान रु २९००	जानकी जोशी	२९८५४६
		ह्वील चियर ८ पिस रु १४५००		
		वाकर ५ पिस ९०००		
		कम्वोर्ड चेयर ५ पिस ७४००		
		एल्वोन्टिक ८ पिस ३२००		
२।२०८१।७।९	स्वास्थ्य चालु आव २०८०।८१ सुत्केरी भेटघाट कार्यक्रमको लागी खरिद यस आवमा भुक्तानी	इन्फारेड चुलो	महिला तथा वालबालिका शाखा	४९९६८६
		१२० थान प्रति थान रु ३६८५। ९ मुअकर बाहेक		
९०२। २०८२।२। २२	गापा चालु	इन्फ्रा चुलो	महिला तथा वालबालिका शाखा	४९८६१२
		१२५ थान रु ३५३० मुअकर बाहेक		
जम्मा				१२९६८४४
			प्रमाण पेश नगरेको	१२,९६,८४४

३८ **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम**

स्थानीयतहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारीको प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्वेश्यले स्थानीयतह भित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । यस कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सञ्चालनका लागि प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७५ तयार गरेको छ । यस कार्यक्रम अन्तर्गत पालिकाका ८ वडाबाट ७७९ जना बेरोजगार सूचिमा सूचिकृत भएको मध्ये ७८ जनाले सञ्चालित २१ योजनामा यस वर्ष औसत ६५ दिनले न्यूनतम ३० देखि १०० दिनसम्म रोजगारी उपलव्ध गराई रु.३४९७८३२ श्रमिक ज्याला खर्च गरेको छ । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सिर्जना भएको देखिंदैन । तसर्थ कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका बमोजिम व्यवस्थित तवरले कार्य सञ्चालन गर्नुपर्दछ ।

३९ **गिटी बालुवा ठेक्का**

गिटी बालुवा ठेक्का २०७९ मा गाउँपालिकद्वारा स्विकृत आई. ई .ई अनुसार वडा नं ७ र ८ मा पर्ने तामाकोशी नदिको बाँया तर्फको तटमा अवस्थित ९ स्थानमा वार्षिक ७०१८० घन मिटर गिटी वालुवा उत्खनन गर्न सकिने देखिन्छ । दैनिक अधिकतम संकलन गर्न सकिने परिमाणको आधारमा विभिन्न ९ स्थानको फरक दर उल्लेख हुँदा बार्षिक उत्खनन गर्न सकिने ९ महिनाको परिमाण (६.५+४२+१८.५+२० +६० +०.५०+ ६ +६+ १) २७० ले ४३३३५ घनमिटर उत्खनन गर्ने देखिन्छ । यस सम्वन्धमा देखिएका व्यहोरा तपशिल बमोजिम छ।

३९.१ पालिकाले आ व २०८१।८२ मा ठूलो वगर र काँडे वगर लाई जोडेर बार्षिक उत्खननको सिमा १२१२० घन मिटरको वाग्मती प्रदेश आर्थिक ऐन २०८१ अनुसारको प्रति घनमिटर २४७ को दरमा मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक रु२९९३६४० मा वढावढ वोलकवोल गरेको छ भने प्याकेज वी (मर्याङ,सती ,विमिरे,झोलुङ्गे बगरको वार्षिक उत्खनन सिमा ६२३५ घनमिटरको मूल्य अभिवृद्धि कर बाहेक रु १५४००४५ मा वढावढ बोलकबोल गरेर विद्युतीय माध्यमबाट ठेक्का आव्हान गरेको देखिन्छ ।

३९.२

दुवै प्याकेजमा तोकिएको दैनिक उत्खनन सिमाको आधारमा २७० दिनको ठेक्का अवधि मान्दा क्रमश ठूला वगर ६ घन मि. काँडे बगर २० घ. मि. गरी दैनिक २६ घनमिटरको दरमा ७०२० घनमिटर र प्याकेज वी को मर्याङ ०.५० घन मि. सति १ घन मि. विमिरे ६ घन मि. झोलुङ्गे वगर ६.५ घ .मि गरी २७० दिनमा ३७८० घन मिटर अधिकतम गिटी वालुवा उत्खनन गर्न सकिने देखिन्छ ।

३९.३ **सन्तोष ट्रेड कन्सर्नमार्फत कार्यः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **२,१९५,२१३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

३९.४ ठेक्काको प्याकेज वी मा कुल कवोल अंक २५५५५६३।७० मध्ये तीन किस्तामा क्रमश सम्झौताको समयमा २५ प्रतिशत पौष मसान्तमा ४० प्रतिशत र वैशाख मसान्तमा ३५ प्रतिशत गरेर ठेक्का असुल गर्ने व्यवस्था गरेको देखिन्छ ।स्विकार कन्ट्रक्सन एण्ड डिप ट्युववेल कम्पनी प्रा. लि (६०२४४३४६७) ले पहिलो किस्ता बापत रु ६३१३९१ असुल गरे पनि दोस्रो र तेस्रो किस्ताको भुक्तानी समयमानै हासिल नभएकोमा सिटिजन वैकको ग्यारेन्टी मार्फत दोस्रो र तेस्रो किस्ताको रु १८९४१७३, २०८२।२।१९ गते आम्दानी गरेको देखिन्छ । ४० प्रतिशत रकम सम्झौताको बुँदा ८ अनुसार २०८१।९।३० मा नै वैंक ग्यारेन्टी मार्फत जफत नगरी २०८२।०२। १९ मा मात्र जफत गरेकोमा ४ महिना अबधिको रु १०१०२२६ को १० प्रतिशत व्याज रु ३३६७४।२० निर्माण व्यवसायी स्विकार कन्ट्रक्सन एण्ड डिप ट्युववेल कम्पनीसँग असुल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	३३,६४७.२

४० **आन्तरिक आय**

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ ।

केन्द्रीय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
२५०९६७१७३.२४	११०२८९३६.४९	४.३९

उपर्युक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ४.३९ प्रतिशत रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय सङ्कलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

४१ **कर संकलन**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर, घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाको यस वर्ष आन्तरिक आयको अनुमान रु.४७,२८०००।- गरेकोमा असुली रु.११०२८९३६।४९।- भएको छ ।जुन अनुमानको तुलनामा २३३.२६ प्रतिशत हुन्छ । राजस्व संकलनको प्रक्षेपण गर्दा अनुमान र संकलन को विश्लेषण गरिनुपर्दछ। अतः पालिकाले संघीय र प्रदेश सरकार प्रतिको निर्भरता घटाउँदै आन्तरिक आयको हिस्सा बढाउन के कस्ता कर संकलनका सम्भाव्यता छन तिनीहरुको पहिचान गरिनुपर्दछ। विभिन्न शीर्षकमा असुली गरेको राजस्वको विवरण निम्नानुसार रहेको देखिन्छ।

क्र.सं.	प्राप्तिको श्रोत	वार्षिक अनुमानित आय	आम्दानी
१	११३१३ - सम्पती कर	०	२१०८४३.८५
२	११३१४ - भुमिकर/मालपोत	०	५९६२३२.७७
३	११३१७ - वहाल कर	०	५६४५६०.३७
४	११६३१ - कृषितथा पशुजन्य वस्तुको व्यावसायिक कारोवारमा लाग्ने कर	०	६८८६५
५	११६९१ - अन्य कर	४७२८०००	४४९४०
६	१४२१९ - अन्य सेवा शुल्क तथा बिक्री	०	५०००
७	१४२२४ - परीक्षा शुल्क	०	२१५००
८	१४२२९ - अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	०	२२३०००
९	१४२४२ - नक्सापास दस्तुर	०	१२२४३७.५१
१०	१४२४३ - सिफारिश दस्तुर	०	१०५५५००
११	१४२४४ - व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	०	२३५०००
१२	१४२४९ - अन्य दस्तुर	०	७६०३११६.९९
१३	१४२५३ - व्यावसाय रजिष्ट्रेशन दस्तुर	०	११४९७०
१४	१४२६३ - जलस्रोत सम्बन्धी अन्य दस्तुर	०	४४२००
१५	१४३१२ - प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	०	२८०३०
१६	१४५२९ - अन्य राजस्व		८९७४०
१७	१४६११ - व्यवसाय कर	०	१०००
	जम्मा	४७२८०००	११०२८९३६

पालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायरामा ल्याउनु पर्दछ।

४२ **मनोरञ्जन कर**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६४ बमोजिम सिनेमा, भिडियो हल, सांस्कृतिक प्रदर्शन हल, संगित, थियटर, मनोरञ्जन, प्रदर्शन स्थल, ऐतिहासिक स्थलको प्रवेश शूल्कमा कर लिनुपर्ने व्यवस्था छ ।आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा पालिकाले यस शीर्षकमा कूनैपनि कर संकलन गरेको पाईएन।यस पालिकाको क्षेत्र भित्रवाट उठ्नु पर्ने मनोरञ्जन कर एकिन गरी असुल गर्नुपर्दछ ।

४३ **वन पैदावर**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ६२ (ख) मा सामुदायिक वनबाट आय प्राप्त गर्न सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिले वन पैदावर बिक्रि तथा उपयोग सम्बन्धी वार्षिक कार्ययोजना बनाइ पालिकाबाट स्वीकृत गराउनुपर्ने र वन पैदावरको बिक्री वापत प्राप्त हुने रकमको दश प्रतिशत रकम सम्बन्धित पालिकाको सञ्चित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकामा सो वापतको कुनै रकम प्राप्त भएको पाइएन ।

४४ **व्यवसाय कर**

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५८ मा पालिकाले आफ्नो कार्यक्षेत्र भित्र रहेका विभिन्न व्यवसाय गर्ने व्यक्तिबाट व्यवसाय कर उठाउनूपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाका दर्ता भएका १०५ अन्यकार्यालयमा दर्ता भई पालिकामा सूचिकरण भएका १३० गरी २३५ व्यसायी मध्ये यस वर्ष पालिकाले ११९ व्यवसाय दर्ता तथा नवीकरण शुल्क वापत रु ११५०७० कर संकलन गरेको छ।पालिकाको क्षेत्रभित्र रहेका व्यवसायीहरुको अभिलेख अध्यावधिक गरेको भएता पनि तिर्न वा नविकरण गर्न आएका व्यवसायीहरुको मात्र कर पालिकाले संकल गर्ने गरेको पाइयो ।तसर्थ पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण व्यवसायीको अद्यावधिक अभिलेख राखी कर नतिर्ने व्यसायीबाट समेत कर संकलन गर्न पालिकाले पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ।

४५ **सवारी साधन मर्मत खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९ (१०) मा जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च लेख्नु अघि त्यस्तो रकम खर्च गर्न वा भुक्तानी दिन आवश्यक बिल भरपाई र कागजात संलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानी दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नु पर्ने उल्लेख छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार ४ वटा चार पाङ्ग्रे र ३७ वटा २ पाङ्ग्रे सवारी साधन गरी ४१ सवारी साधन मर्मत गरेबापत वार्षिक रु १७५५९९१।- खर्च गरेको छ ।

४६ **इन्धन खर्च**

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुबिधा सम्बन्धी ऐन, २०७७ को दफा ४(२) बमोजिम सवारी साधन उपलव्ध गराएकोमा अनुसूचीमा उल्लेख भए बमोजिम अध्यक्ष तथा उपाध्यक्षले मासिक ८० लिटर ईन्धन र ५ लिटर मोबिल त्रैमासिक, वडा अध्यक्षलाई मासिक २० लिटर ईन्धन र १ लिटर मोबिल त्रैमासिक पाउने उल्लेख छ । त्यस्तै प्रदेश सरकारको प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका २०७७ को दफा १७ अनुसार अनुसूची ४ बमोजिम कार्यालय प्रमुखले मासिक ७० लिटर र राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणी वा सो सरहका कर्मचारीले मासिक १० लिटर ईन्धन पाउने उल्लेख छ । पालिकाले यस वर्ष पदाधिकारी कार्यालय प्रयोजन/अन्य प्रयोजन समेत ४ वटा चार पाङ्ग्रे र ३७ वटा दुई पाङ्ग्रे सवारी साधन सहित ४१ सवारीको लागि बार्षिक रु १९८४३७७ ।- ईन्धनमा खर्च गरेको छ। पालिकाले ईन्धन खर्च सम्वन्धी मापदण्ड तयार गरी ईन्धन खर्चमा मितव्ययीता कायम गर्न उल्लेखित ऐन र खर्च मापदण्ड निर्देशिकाको पालना गर्दै सवारी लगबुक माईलेज,अभिलेख तथा मर्मतबाट बृद्धि भएको माईलेज समेतको आधारमा मितिव्ययीता कायम गरिनुपर्दछ।

४७ **उपभोक्ता समिति मार्फत भवन निर्माण** (32/41-2082-03-30):

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार जटिल प्रकृतिका उपकरण प्रयोग गरी गर्नुपर्ने निर्माण कार्यको २०% भन्दा बढि हिस्सा रहेमा उपभोक्ता समिति बाट निर्माण कार्य गराउन नमिल्ने वेवस्था छ । यस पालिकाले वडा नं ८ मा ३ वटा फरक फरक स्रोत बाट प्राप्त बजेट, प्रदेश चालु बाट २२ लाख, संघिय सरकार शर्शर्त अनुदान बाट २० लाख र संघिय सरकार बाट हस्तान्तरित योजना बाट ३८८६००० बजेट रु ८०८६००० बाट ३ तले १७३२ वर्ग फिटको स्वास्थ्य चौकि भवन स्रोत अनुसारको ३ वटा उपभोक्ता समिति मार्फत १०% लागत सहभागिता सहित ८६७६१६३।८० लागत अनुमान तयार भएकोमा क्रमस स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उपभोक्ता समितिले भौचर नं ४१ (२०८२/०३/२४) मा ब्रिक वर्क, झ्याल ढोका, र प्लास्टरको काम गरि १९४९५११। ७८ भुक्तानी पाएको देखिन्छ । त्यस्तै आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र भवन, निमार्ण उपभोक्ता समितिले स्टोन मेसिनरि, UPVC झ्याल र रेलिङको कामको भौचर नं ३२ (२०८२/०३/२४) मा १८४६४९२ भुक्तानी भएको छ । तेस्रो उपभोक्ता समिति वडा नं ८ मा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण उपभोक्ता समितिले एम-२० को स्ट्रक्चर ब्रिक वर्क र ढलानको काम गरि भौ नं १ (स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रमको) 3886000 भुक्तानी भएको छ । यसरी तिनवटै उपभोक्ता समितिले गर्ने काम एक आपसमा दोहोरीएको एवं भवन विभागको निर्माण सम्बन्धी स्पेशिफिकेशन अनुसार १००० वर्ग फिट भन्दा माथिको संरचना निर्माण गर्दा स्विकृत स्ट्रक्चर उनालाईसिस हुनपुर्ने व्यवस्था विपरित सी एनालाइसिस वेगर कुल रु ७६८२००३।७८ खर्च गरि सार्वजनिक सुरक्षाको महत्व भएको संरचना उपभोक्ता समिति मार्फत निर्माण सम्पन्न भएको व्यहोरा पेश भएको प्रमाण कागजातबाट देखिन्छ । यस सम्बन्धमा पालिकाले फरक-फरक स्रोतबाट बजेट विनियोजन हुन ठेक्का प्रकृयाको लागि समय अभाव लगाएतको कारण जनाएको छ । प्राविधिक रुपमा जटिल र सुरक्षा संवेदनशिल संरचना उपभोक्ता मार्फत निर्माण हुँदा त्रुटी सच्याउने दायित्व प्राविधिक त्रुटीको जोखिम लगायतको समस्या हुने देखिन्छ । गुणस्तर परिक्षणको प्रमाण समेत भुक्तानी भन्दा पछाडि प्राप्त भएको देखिएकोले गुणस्तरमा सुनिश्चित हुने आधार देखिदैन ।

१००० बर्ग फिट भन्दा बढी क्षेत्रफल भएको सार्वजनिक भवन निर्माण गर्दा अनिवार्य रुपमा स्ट्रक्चरल एनालाईसिस गर्नु पर्ने र सोको स्विकृति हुनुपर्नेमा पालिकाले सो समेत नगरी फरक स्रोत भएको एकै भवनमा तीन वटा उपभोक्ता समिति परिचालन गरी नियम विपरित जटिल प्रकृतिको स्वास्थ्य भवन निर्माण गरेको देखिएकोले अनियमित भएको रु.

अनियमित भएको	७६,८२,००३.७८

४८ **उपभोक्ता समिति परिचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धमा**

उपभोक्ता समिति परिचालन र व्यवस्थापन सम्बन्धमा- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट कार्य गराउँदा सोही नियमावलीका प्रावधान अनुसार कार्य गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले २४७ योजनामा रु ११ करोड ४ लाख ७७ हजारको कार्य उपभोक्ता समिति मार्फत गराएको छ।यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरु निम्नानुसार छन् ।

(क) खर्चको अनुमोदन- नियमावलीको नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिले हरेक किस्ताको कामको प्राविधिक मूल्यांकन बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने अन्य कागजात त्यस्तो समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा पेश गर्नुपर्ने उल्लेख छ । उल्लिखित निर्माण कार्य गर्न सम्झौता भएका उपभोक्ता समितिको कामको प्राविधिक मूल्यांकनको आधारमा मात्र भुक्तानी दिने गरेको देखिन्छ । नियमावलीमा व्यबस्था भए बमोजिमको बिल भरपाई र खर्च प्रमाणित गर्ने कागजात समितिको बैठकबाट अनुमोदन गराई कार्यालयमा पेश गर्ने गरेको पाईएन ।

(ख) प्राविधिक बिल र कार्यसम्पन्न- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बराबर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा एकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधिकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

(ग) उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्यको गुणस्तर- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, को नियम ९७ को उपनियम ३ (ख) मा उपभोक्ता समितिसँग गरिने सम्झौतामा निर्माण कार्यको गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधान राख्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले उपभोक्ता समितिहरुसँग गरेका सम्झौतामा गुणस्तर नियन्त्रण सम्बन्धी प्रावधान राखेको पाईएन । उपभोक्ता समिति मार्फत् कार्यान्वियन तथा सञ्चालन हुने निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चित गरी दिगोपना कायम गर्न विभिन्न निर्माण सामग्रीको प्रयोगशाला परीक्षण गर्ने गराउने गाह्रो लगाउने तथा ढलानको कार्यको गुणस्तरका लागि सिमेण्ट मोर्टार तथा कंक्रिट क्यूब टेष्ट फलामे डण्डीको टेन्साइल टेष्ट गराउने जस्ता कार्य गराएको पाईएन । जसले गर्दा निर्माण कार्यमा आवश्यक गुणस्तर कायम भएको सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था छैन । अतः कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार निर्माण कार्यको गुणस्तर सुनिश्चितता गर्न आवश्यक पहल हुनुपर्दछ ।

(घ) हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ को उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर एक्साभेटर लोडर रोलर ग्रेडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । सो नियमावलीको प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश मा लागत अनुमान तयार गर्दा को समयमा हेभी मेशिन प्रयोग गर्नुपर्ने जटिल प्रकृतिको कार्य भनि उल्लेख भएको रहेछ भने सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिशमा सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिई त्यस्ता मेशिन प्रयोग गर्न सकिने उल्लेख छ। पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण, कालोपत्रे तथा सडक स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरुले डोजर एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइएता पनि नियमावलीको व्यवस्था बमोजिम सम्बन्धित प्राविधिकको सिफारिश गराई सार्वजनिक निकायबाट सहमति लिएको पाईएन ।

(ङ) लागत सहभागिता- पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता बापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सोको भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन् । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनु पर्दछ ।

४९ **कन्टिन्जेन्सी कट्टी**

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९(१) बमोजिम निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्दा तोकिए बमोजिमको कन्टिन्जेन्सी समेत जोडेर लागत अनुमान तयार गर्नुपर्दछ । ठेक्का सम्झौताको कार्यान्वयन गर्दा कार्य सम्पन्न भए बमोजिम कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।यस पालिकाले निम्न बमोजिम निर्माण व्यवसायी । उपभोक्ता मार्फत सम्झौता अनुसार कार्य सम्पन्न भए बमोजिम कन्टिन्जेन्सी खर्च गर्नुपर्नेमा सो अनुपात भन्दा बढी कट्टी भएको कन्टिन्जेन्सी असुल हुनुपर्ने रु.

सि नं	योजना।कार्यक्रम	उपभोक्ता।निर्माण व्यवसायी	सम्झौता रकम	कार्यसम्पन्न	कन्टिजेन्सी कट्टी	हुनुपर्ने कट्टी	वढी कट्टी रकम
१	स्वास्थ्य चौकी र निर्माण वडा नं ८	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	२३८३५४५।३५	१९४९५११।७८	८८०००	७१९७५।२०	१६०२४।८०
२	स्वास्थ्य चौकी र निर्माण वडा नं ८	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन निर्माण उपभोक्ता समिति	२१३६०४२।८६	१८४६४९२	८००००	७३६००	६४००
३	वुस्ती पुतलीकाठ सडक	जय गोरख दुर्गे निर्माण सेवा	१००२८६४१।३७	१००३०३५०।०३	१४४२१४ प्रदेश तर्फ	१३११३२।४०	१४७९१।०७
						जम्मा	३७२१५।८७

असुल गर्नुपर्ने	३७,२१६

५० **कन्टिन्जेन्सीबाट योजना**

योजना कार्यान्वयनको प्रचलित विधि अनुसार योजनाको लागत तथा भैपरी खर्च समेतलाई मध्यनजर गरी कन्टिन्जेन्सी खर्चको व्यवस्था गरेको हुन्छ । कार्यालयले हरेक शिर्षकको कन्टिन्जेन्सी खाता खोली सोही अनुरुप जम्मा भएको रकमलाई कार्यविधि वनाई पूँजिगत र चालुगत खर्चमा ६०:४० को अनुपातमा खर्च गर्न सक्छ । यद्यपी कार्यविधि वेगर पालिकाले रु४२००००० को योजना समेत कार्यान्वयन गरेको देखियो । आयोजनामा खर्च भएको अनुपातको आधारमा कन्टीन्जेन्सी कट्टी हुने तथा कुनै योजना।ठेक्कामा प्रगती नभए कन्टीन्जेन्सी भुक्तानी नहुने हुँदा कार्यविधि अनुसार कन्टिन्जेन्सी सम्बन्धी खर्च योजना बनाएर व्यवस्थित गरिनु पर्दछ ।

५१ **योजना कार्यान्वयन**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ नियमावली ,२०६४ तथा अन्य उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गर्ने निर्देशिकाको व्यवस्था अनुसार सार्वजनिक निकायले पारदर्शिता, मितव्ययिता, समता र समानता समेतको आधारमा सार्वजनिक निर्माण।खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्थानिय विशिष्टीकरणको काम बाहेक स्वतः प्रतिस्पर्धा, पारदर्शिता र मितव्ययिता हुनेगरी खरिद प्रकृया अबलम्बन गरी गुणस्तरिय र परिणाममुखी विकास निर्माणको लागि ठूला र परिणाममुखी योजना छनोट गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्दछ । यस पालिकाले आ. व २०८१।८२ मा योजनाहरु संचालन गरी उपभोक्ता समिति मार्फत रु. १६,८४,०९,४७७ खर्च गरेकोमा मुलत बाटो निर्माण, भवन निर्माण लगायतका सामान्य प्रतिस्पर्धामा आधारित कामको बाहुल्यता देखिन्छ ।साना र टुक्रे योजनाको ठाउँमा ठूला र परिणाममुखी

योजना छनौट गरी विद्यमान १० जनाको प्राविधिक जनशक्तिलाई थप प्रभावकारी उपयोग गरी प्रतिस्पर्धात्मक ठेक्का पट्टामार्फत विकास निर्माणमा प्राथमिकता दिनुपर्दछ ।

५२ **लागत सहभागिता** (१७६-2082-01-12):

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्त्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल भर्पाइ, प्रमाण, कागजातसंलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानि दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ ।पालिकाले देवीस्थान कृषि सहकारी संस्थालाई खाद्यान्न बालीको उन्नत विउ उपयोगमा ५०% अनुदान (गँहु,मकै) मा भएको सम्झौतामा सम्झौता बमोजिम ९७०KG गँहु प्रति केजी रु. ११० का दरले रु. १०६७०० खरिद गरेको र ढुवानी वापत रु. २१००० गरी कुल रु. १२७७०० भुक्तानि भएकोमा सम्झौता बमोजिम रु. १२७७०० को ५०% हुन आउने रु. ६३८५० लागत साझेदारी हुनुपर्नेमा रु. ५८२०० मात्र लागत सहभागिता देखिएकोले घटी लागत सहभागिता भएको रु ५६५० देवीस्थान कृषि सहकारी संस्थाबाट असूल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	५,६५०

५३ **कृषि तथा पशु अनुदान**

कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण, कृषी तथा पशुपन्छीजन्य व्यवसाय प्रवर्धन लगायतका कृषी, पशुपन्छी, बालीनाली, मत्स्य आदि सम्वन्धी अनुदान उपलब्ध गराउने कार्यक्रमबाट विभिन्न व्यक्ति तथा समूहलाई अनुदान दिएको देखिन्छ । यस्ता कार्यक्रम संघका साथै प्रदेश तथा स्थानीय तह मार्फत तिनका समेत स्रोत साधनको सम्लग्नतामा सञ्चालन गर्न विभिन्न नीति कार्यविधी तथा निर्देशिका नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय तहबाट समेत तर्जुमा भएको देखिन्छ । सोही बमोजिम लक्षित कृषक वर्गलाई अनुदान वितरण वापत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार यस वर्ष यस पालिकावाट ८ वटा फर्म तथा कृषि सहकारी र कृषक समूहलाई लागतको लागि ५० प्रतिशत अनुदानमा रु २८००००० खर्च भएको व्यहोरा निम्नानुसार देखिन्छ । यस्ता अनुदानका रकम वितरणका लागि लाभग्राही छनौट गर्दा छनौट विधि, गत वर्ष अनुदान दिएको रकमको अभिलेख भिडान गर्दै खर्चको पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्धनको लागी यसरी अनुदान प्राप्त गर्ने कृषकको नाम, ठेगाना र अनुदानको किसिम तथा रकम वेभसाइटबाट सार्वजनिकरण गर्नु गराउनु पर्दछ ।

संस्थाको नाम	प्रयोजन/कार्यक्रम	रकम	कैफियत
पशुतर्फ			
श्री जनप्रेमी कृषि सहकारी संस्था लि. लाभग्राही संख्या : ३ जना	पशुपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (गोठसुधार)- वैतेश्वर - ८ कार्यक्रम अन्तर्गत गोठ निर्माण	३,००,०००	पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा
श्री भावी सानाकिसान कृषि सहकारी संस्था लि. लाभग्राही संख्या : २ जना	पशुपालन प्रवर्द्धन कार्यक्रम (गोठसुधार)- वैतेश्वर - ८ कार्यक्रम अन्तर्गत गोठ निर्माण	२,००,०००	पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा
श्री आधुनिक रविन कृषि तथा पशुपंक्षी फर्म १	भैसि र बाख्रा खरिद र कम्बाइन मिल	३०००००	५० प्रतिशत लागत साझेदारीमा
श्री सानुपात्ले कृषि फर्म	बंगुर पालन	३०००००	५० प्रतिशत लागत साझेदारी
	जम्मा	११०००००	७ जना
कृषि तर्फ			
श्री सिर्जनशिल कृषि सहकारी संस्था लि. लाभग्राही संख्या: ३५ जना	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि यन्त्र उपकरण तथा अन्य कृषि सामाग्री खरिद तथा वितरण र कृषि कार्यमा सहयोग।	३,५०,०००	पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा
श्री कर्कले गोपीखोला मुलाबारी कृषक समूह लाभग्राही संख्या: १२ जना	मकै बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत कृषि यन्त्र उपकरण तथा अन्य कृषि सामाग्री खरिद तथा वितरण र कृषि कार्यमा सहयोग।	३,५०,०००	पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा
श्री नालढुङ्गा कृषि तथा बीउ उत्पादन सहकारी संस्था लि. लाभग्राही संख्या: ५५ जना	आलु खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम, वैतेश्वर - ४ अन्तर्गत कृषि यान्त्रीकरण खरिदमा सहयोग , बाली संरक्षण सामाग्रीमा सहयोग र आलुको बीउ र अन्य कृषिजन्य क्रियाकलापमा सहयोग।	५,००,०००	पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा
श्री लगनशिल कृषि तथा पशुपन्छी महिला कृषक समूह लाभग्राही संख्या: १२० जना	तरकारी खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम, (गोलभैँडा) वैतेश्वर - ४ अन्तर्गत कृषि यान्त्रीकरण खरिदमा सहयोग , बाली संरक्षण सामाग्रीमा सहयोग तथा टनेल प्लाष्टिक खरिदमा सहयोग र अन्य कृषिजन्य क्रियाकलापमा सहयोग।	५,००,०००	पचास प्रतिशत लागत साझेदारीमा
जम्मा		१७०००००	२२२ जना
कुल जम्मा		२८०००००	

५४ **नापी किताब पेश नभएको** (२७४-2082-02-22):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **९५६,३२०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

५५ **सोझै खरिद**

सार्वजनिक खरीद ऐन, २०६३ को दफा ८ (२) मा प्रतिस्पर्धा सिमित हुनेगरी खरीद कार्य गर्न नहुने उल्लेख छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरीद नियमावली २०६४ को नियम (३१) मा बीस लाख रुपैंया भन्दा बढी लागत अनुमान भएको मालसामान खरीद गर्दा खुला बोलपत्रको माध्यमद्धारा खरीद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । खुला बोलपत्रको माध्यमवाट खरीद गर्दा बढी प्रतिस्पर्धा भई कम मुल्यमा सामान प्राप्त हुने हुन्छ । सार्वजनिक खरीद नियमावली २०६४ को नियम ७ मा प्याकेजिङ्ग तथा रिप्याकेजिङ्ग गरी ठेक्का सम्झौता गर्न सकिने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरीद ऐन २०६३ को दफा ६ मा उल्लेख भएअनुसार वार्षिक खरीद योजना तयार गरी आवश्यकता अनुसार खरीद विधि छनौट गरी प्रतिस्पर्धात्मक विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ । पालिकाले यस वर्ष कार्यालय सामाग्री, मेशिनरी औजार तथा फर्निचर सोझै खरीद गरी भुक्तानी गरेको देखियो।अत: खरिद कार्य गर्दा पारदर्शिता र प्रतिस्पर्धा सुनिश्चित हुने गरी खरिद गर्नुपर्दछ ।

गो. भौ . नं . र मिति	खर्च शिर्षक	खर्च रकम	भुक्तानी लिएको फर्म
३७१।२०८१।९।२२	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्रि	४९९१७७	सनसाइन सप्लायर्स
३३०।२०८१।९।४	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्रि	३७००७५	सुरज एण्ड नविन स्टोर
७५।२०८१।९।४	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्रि	४९२६८०	सुवास ट्रेड एण्ड सप्लायर्स
२५८।२०८२।२।११	मेशिनरी तथा औजार खरिद	४७२००१	सुवास ट्रेड एण्ड सप्लायर्स
२४४।२०८२।१।२८	फर्निचर तथा फिक्चर	४७२००१	सुवास ट्रेड एण्ड सप्लायर्स
७२।२०८१।९।४	मेशिनरी तथा औजार खरिद	४९९४६०	अधिकृत ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स प्राली
८०।२०८१।९।४	औषधि खरिद	५९७३५६	कान्तिपुर फार्मेसी
	जम्मा	३४०२७५०	

५६ **पन्ध्र शैयाको अस्पताल**

वडा नं ५ को १५ शैयाको अस्पतालको लागि संघिय विशेष अनुदानबाट कुल लागत अनुमान रु १७३६९६५८१ को ३४.८४% न्यून अंकमा रु ११३१७२५८५।५६ ठेक्का कबोल गरी एम.के.वि.सि/एस.एन.एस.पि.एल जे.भी. सँग गाउँपालिकाले २०७८/०४/१० मा २४ महिने सम्झौता गरि निर्माण सूरु गरेको अस्पताल भवन २०८०/०४/०१ देखि २०८२/०३/३२ सम्म म्याद कायम भएको छ । लेखापरिक्षण भएको अवधि २०८१/०४/०१ देखि २०८२/०३/३२ सम्मि मुल्याङ्कन रु ५२५,५४३३९।९३ भई वित्तिय प्रगति ४६.४३% र भौतिक प्रगति ४०% हासिल भएको छ। यस ठेक्काको अन्य व्यहोरा तपसिल बमोजिम छ ।

५६.१ **पेश्की बाँकी**- ठेक्का सम्झौताको जि.सि.सि/एस.सि.सि. ५७.३ अनुसार ठेक्का सम्झौताको बैधानिक अविधिको ८०% समयसिमा भित्र पेश्की फछ्यौट गरिसक्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। यस ठेक्काको तिन पटकको म्यादथप बाट सूरू अवधि २४ महिनामा ३६ महिना थप भै ६० महिना कायम भएको छ । वैधानिक ठेक्का अवधि ६० महिनाको ८०% अवधि ४८ महिना २०८२ असारमा पुरा भैसकेकोले २०७८/०४/१० मा भुक्तानी भएको पेश्की रु ९९०००००० भध्ये बाँकी पेश्की रु ६७०००००० सम्झौताको शर्त बमोजिम भुक्तानी बिलमा कट्टी गर्नुपर्दछ वा पेश्की भुक्तानी जमानत मार्फत फिर्ता गर्नु पर्दछ ।

५६.२ **विमा-** ठेक्का सम्झौताको जि.सि.सि/एस.सि.सि १९.१ अनुसार ठेक्का सम्झौताको सूरू देखि त्रुटी सच्याउने अवधि सम्म बीमा गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । यस ठेक्कामा मिति २०७८/०४/१० मा सम्झौता भएकोमा २०७८/११/११ मा आई.एस.ई जनरल इन्स्योरेन्सको १ बर्षको मात्र जोखिम व्यहोरिने विमा निति पेश गरि पि.एस.को रु ५००२८९।९४ को बिल पेश गरि रु ४४२७३४।४६ भुक्तानी लिएकोमा २०८२/०३/३१ सम्मको लेखापरीक्षण अवधि सम्म ४ बर्षको अवधि परा हुँदा ३ वर्ष बिमा विहिन भएको छ । दामासाहीले ३ बर्षको अवधिको निती विहिन अवधिको भुक्तानीको आधारमा ४४२७३४।४६ को ३ बर्षको रु. ३३२०५०।८४ असुल उपर गर्नु पर्दछ साथै २०८२/०८३ को अवधि सहित त्रुटी सच्याउने अवधि सम्मको लागि विमा माग गर्नु पर्दछ ।

असुल गर्नुपर्ने	३,३२,०५१

५६.३ **गुणस्तर प्रमाणपत्र वेगर भुक्तानी-** ठेक्का सम्झौताको जि.सि.सि/एस.सि.सि ६८ अनुसार ठेक्का सम्झौतामा विल भुक्तानी गर्दा नापी गरि गुणस्तर प्रमाणपत्र प्राप्त भए बमोजिम हुनुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले आई.पि.सि ७ मा मिति २०८२/०३/२९ को भौचर नं १७ (संघिय विशेष अनुदान) बाट रु ४४६३९३७।७० को भुक्तानी हुँदा एस-२०-६२.४२ घन मिटर ब्रिक वर्क को १५८ धन मिटरको कम्प्रेसिभ स्ट्रेन्थ टेष्टको रिपोर्ट संलग्न नगरी भुक्तानी दिएकोले सोको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	४४,६३,९३८

५७ अनुगमन भत्ता

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **४,५५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **१,७००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५८ सिलाई कटाइ अनुदान

५८.१ (४७१-2081-10-11):

बढी भुक्तानीः

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **७,९७०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५८.२ **कन्टिन्जेन्सी कट्टा नगरी भुक्तानीः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१०,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

५९ **किवि टि बार**

शिक्षा चालु १९।२०८१।१७।१२ आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को लागि वडा नं ८ ले कृषि व्यवसायमा आश्रित भइ किबि खेती गर्ने कृपकलाई उत्पादनमा जोड दिनका लागि किबी खेती गरेन किसानको लागि प्रविधी हस्तान्तरण गरी कृषकको उत्पादनमा जोड दिनको लगि वडा नं ८ मा रु २ लाख बजेट विनियोजन गरेकोमा पालिकाले पालिकाको ७० प्रतिशत र कृषकले ३० प्रतिशत साझेदारी गर्ने गरी मिति २०८१।२।२१ मा ७ दिन भित्र आवश्यक कृषकले कार्यालयमा माग पेश गर्नको लागि सूचना प्रकाशन गरिएकोमा छ।उक्त सूचना बमोजिम १२ जनाले ३५५ वटा माग गरी निवेदन दिएकोको देखिन्छ ।पालिकाले कोटेशनको आधारमा १४३ थान किवि टि बार आर सि सि पोष्ट निर्माण गर्ने कार्यको लागि ओम अग्री वर्मे कन्स्ट्रक्सन एण्ड सप्लायर्स प्राति बाट मिति २०८१।३।२० मा सामाग्री खरिद गरेकोमा हाल सम्म वितरण नगरि वडाको चौरमा राखेको देखियो।गत आर्थिक वर्षमा खरिद गरेको सामाग्री लेखापरीक्षणको समय मिति २०८२।५।७ सम्म पनि वितरण नगरी राखेको यस सम्बन्धमा पालिकाले धरै किसानले लिन चाहेको र सामाग्री अपुग हुने भएकोले वितरण गर्न नसकिएको जनाएको छ ।खरिद गरिएका सामाग्रीको १०० प्रतिशत भुक्तानी पालिकाबाट भएको देखिएकोले कार्यालयले उक्त सामाग्री सम्बन्धित लाभग्राहीलाई वितरण गरी भरपाइ पेश गर्नुका साथै लागत साझेदारी वापतको ३० प्रतिशत रु. ५७२७१ पालिकाको आन्तरिक राजस्व खातामा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.

प्रमाण पेश नगरेको	५७,२७१

६० **सूचना प्रकाशन खर्च** (२१२-2081-08-08):

विज्ञापन संकलन प्रकाशन एवं विज्ञापन एजेन्सी निर्देशिका २०५३ (परिमार्जित सहित संशोधित निर्देशिकमा २०७८) को बुदा नं १०(२) क बमोजिम विज्ञापन प्रकाशन गरे वापत २५ प्रतिशत छुट सुबिधा सरकारी कार्यालय तथा निजि क्षेत्रका सम्पूर्ण कार्यालयहरुलाई उपलब्ध हुने उल्लेख छ ।पालिकाले टिस्टा काँगडा मिडिया प्रालीबाट नेपाल रिपब्लिक मिडियामा सूचना प्रकाशन गरेको वापत रु ५०००० को बिल पेश भएकोमा २५ प्रतिशत छुट रु ११०६१ लिइ पालिकाले रु.३८९३७ भुक्तानी दिनुपर्नेमा विल बमोजिमको भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रु ११०६१ असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	११,०६१

६१ **ठेक्का बन्दोवस्त**

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार कार्यालयबाट भएको खरिद व्यवस्थापन सम्बन्धि संक्षिप्त विवरण देहाय अनुसार रहेको छः

कार्यक्रम/ शीर्षक	खरिद सम्झौता रकम कन्टेन्जेन्सी बाहेक								यस बर्ष सम्पन्न योजना	
	कुल जम्मा योजना		प्रथम चौमासिक		दोस्रो चौमासिक		तेस्रो चौमासिक			
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
बोलपत्रबाट										
	४	७६९०००००	०	०	४	४५८६२७३०.१७	०	०	४	४६१२०६२८

उल्लेखित विवरण अनुसार यो वर्ष पालिकाले विभिन्न कार्यको लागि रु. ७ करोड ६९ लाख लागतको ४ ठेक्का बन्दोवस्त गरेकोमा प्रथम चौमासिकमा ठेक्का व्यवस्थापन भएको देखिएन भने, दोश्रो चौमासिकमा रु. ४ करोड ५८ लाख ६३ हजारको ४ ठेक्का व्यवस्थापन भएको देखिन्छ । ठेक्का व्यवस्थापन मार्फत ४ वटा योजनाहरुमा रु.४ करोड ६१ लाख २१ हजार खर्च भई आर्थिक वर्षको अन्त्यसम्ममा सबै ठेक्का सम्पन्न भएको देखिन्छ ।

६२ **ठेक्का व्यवस्था**

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ९ मा खुला रुपमा बोलपत्र आह्वान गरी खरिद गर्ने सम्वन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले बोलपत्र मार्फत प्रतिस्पर्धी आपूर्तिकर्ता छनौट गरी वार्षिक कार्यक्रम अनुसारका सडक निर्माणका योजना कार्यान्वियन गर्दै आएको छ । यस्ता योजना लागत अनुमान भन्दा २७.९२ देखि ४८.३५ प्रतिशत सम्म घटीमा कबोल गर्ने योजना कार्यान्वियन गराएको पाइयो । पालिकाको स्वीकृत नर्म्सका आधारमा तयार भएको लागत अनुमान भन्दा धेरै घटीमा सोही गुणस्तरको कार्य गर्न कबोल गरी अधिकांश योजना निर्माण सम्पन्न गरी भुक्तानी फरफारक गरेको देखिन्छ। यस्ता योजनाको भुक्तानी गर्दा निर्माण सामग्री र निर्माण कार्यको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाईएन । लागत अनुमानको तुलनामा उल्लेख्य प्रतिशत घटीमा गर्ने गरी कबोल तथा सम्झौता भएका केही योजनाको विवरण देहायमा उल्लेख छ ।

क्र.सं.	योजनाको विवरण	ठेक्का नं.	बोलपत्रदाता	लागत अनुमान	सम्झौता रकम	घटी प्रतिशत
१	विष्णु मा. वि भवन निर्माण वैतेश्वर १	BRM/NCB/Works/Dolakha/a/01/2081/2082	सृष्टि शैलुङ्गेश्वरी जे. भि	२८४३०४३६.२९	२०४९१६५८.७१	२७.९२
२	गोपी जोरमाने सडक	BRM/NCB/Works/Dolakha/a/02/2081/2082	जय गोरख दुर्गे निर्माण सेवा सिन्धुली	१९४१४८१०.३९	१०५४८४५०.०९	४५.६७
३	बुस्ती पुतलीकाठ सडक	BRM/NCB/Works/Dolakha/a/03/2081/2082	जय गोरख दुर्गे निर्माण सेवा सिन्धुली	१९४१७१७४.१९	१००२८६४१.३७	४८.३५
४	स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण	BRM/NCB/Works/Dolakha/a/04/2081/2082	टुनिबोटे निर्माण सेवा	७८४२६१३.६	४७९३९८०.८६	३८.८७

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले ठेक्का बन्दोबस्त गर्दा सबै भन्दा बढी बुस्ती पुतलीकाठ सडक योजनामा लागत अनुमानको तुलनामा ४८.३५ प्रतिशत घटीमा ठेक्का सम्झौता भएको देखिन्छ भने सबै भन्दा कम विष्णु मा.वि भवन निर्माण कार्यमा लागत अनुमानको तुलनामा २७.९२ प्रतिशत घटीमा ठेक्का सम्झौता भएको देखिन्छ।

६३ ठेक्का अभिलेख

सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्ने हरेक निकायले ठेक्का अभिलेख म.ले.प.फा.न.५०७ को ढाँचामा अद्यावधिक गरी राख्नुपर्ने व्यवस्था छ। निर्माण कार्यको विस्तृत अभिलेखांकनको लागि प्रयोग गरिने ठेक्का सम्बन्धी अभिलेखले कुल गर्नुपर्ने कार्य, हाल सम्म भएको कामको परिमाण मूल्य कार्य सम्पादन जमानत पेस्की ग्यारेन्टीको अवस्था काम सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति भेरिएशन लगायतको जानकारी उपलब्ध हुन्छ। तर यस पालिकाले उक्त विवरण देखिने गरी अभिलेख राखेको देखिएन।अतः स्वीकृत ढाँचा अनुसार सवै विवरण खुल्ने गरी ठेक्का अभिलेख अद्यावधिक गरी राख्नुपर्दछ।

६४ निर्माण कार्य व्यवस्थापन

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ३१ बमोजिम सार्वजनिक निकायले २० लाख रुपैयाँ भन्दा बढी लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य बोलपत्रको माध्यम तथा नियम ९७ बमोजिम उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराउन सकिने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले ठेक्का र उपभोक्ता समिति मार्फत गरेको योजनाहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

योजना संख्या	ठेक्का मार्फत		उपभोक्ता समिति मार्फत	
	संख्या	रकम	संख्या	रकम
२५१	४	४६१२०६२८	२४७	११०४७७४५८

यस आर्थिक वर्षमा पालिकाले सञ्चालन गरेका कुल २५१ योजना मध्ये ठेक्का मार्फत ४ वटा योजनामा रु. ४ करोड ६१ लाख २१ हजार खर्च गरेको छ भने उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालित २४७ योजनामा रु. ११ करोड ४ लाख ७७ हजार खर्च गरेको छ । अर्थात २५१ योजनामा भएको खर्च रु. १५ करोड ६५ लाख ९८ हजार ०८६ मध्ये २९.४५ प्रतिशत ठेक्का प्रक्रिया मार्फत र ७०.५५ प्रतिशत रकम उपभोक्ता समिति मार्फत् खर्च गरेको देखिन्छ। पालिकाले यस वर्ष संचालित योजनाहरुमा सडक पिच ४.९ किलोमिटर र नयाँ ट्र्याक १.५ किलोमिटर खोल्ने कार्य गरेकोमा सो निर्माण कार्य गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक प्रणाली, निर्माण कार्यको गुणस्तर, सोको दिगोपना, उपभोक्ता समितिको क्षमता, निर्माण कार्यको प्रकृति लगायतका कुराहरु समेत विचार गरी निर्माण कार्य सञ्चालन एंव व्यवस्थापन गर्नु गराउनु पर्दछ ।

६५ परामर्श तथा डीपीआर खर्च

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ (क) मा परामरर्श सेवा खरिद गर्दा सम्वन्धित सार्वजनिक निकायमा उपलव्ध जनशक्तिवाट कुनै काम हुन नसक्ने भएमा परामर्श सेवा खरिद गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ । बजेट व्यवस्था भई कार्यान्वियन हुने आयोजनाको मात्र गुरुयोजना डीपीआर लगायतको अध्ययन गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्दछ । यस स्थानीय तहले यो बर्ष स्वीकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार देहाय बमोजिमका परामर्शदाता कम्पनीलाई रु. ९७२४७८।- परामर्श शुल्क बापत भुक्तानी गरेकोमा सो अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत रकम रु. ९०६२८२२९.७६।- रहेको छ ।

कार्य विवरण	परामर्शदाता	स्वीकृत रकम	खर्च रकम	अध्ययनबाट निर्धारण भएको आयोजनाको लागत
IEE	Rymes Engineering	४९५५०५	४९५५०५	
गुम्बाको डि.पी.आर	Scholar Engineers Pvt.Ltd Kathmandu	४७६९७३	४७६९७३	९०६२८२२९.७६
जम्मा:		९७२४७८	९७२४७८	

यस्तो अध्ययन कार्य गराउँदा लाग्ने खर्चको लागत अनुमान तयार गर्दा स्वीकृत बजेट बमोजिमकै रकम खर्च गरेको उपयुक्त देखिएन । यस्ता डिपिआर पालिकाकै जनशक्तिवाट गराउने र सोको पर्याप्त विश्लेषण गरि कार्यान्वियन योग्य आयोजनाहरुको मात्र डिपिआर तथा गुरुयोजना बनाउनुपर्दछ ।यसरी प्राप्त डि पि आर सम्पत्तिको रुपमा अभिलेख गर्नुपर्दछ ।

६६ वीमा

सार्वजनिक खरिद नियमावलि,२०६४ को नियम ११२ अनुसार २० लाख भन्दा बढिको सार्वजनिक खरिद/निर्माणको अनिर्वार्य बिमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद अनुगमन कार्यालयको ठेक्का कागजातको जि.सि.सि/एस.सि.सि १९.१ अनुसार ठेक्का सम्झौताको सूरू देखि त्रुटी सच्याउने अवधि सम्मको अनिवार्य विमा गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाले निम्म बमोजिमका निर्माण सम्झौताहरुमा शर्त बमोजिम पुरै अवधिको बिमा नगराई बिमा वापतको रू २६६०६६।६५ भुक्तानी गरेको रकमको विमा निति नभएको अवधिको असुल हुनुपर्ने रु.

सि. नं .	ठेक्का/ सम्झौता र निर्माण व्यवसायी	विमाको अंक	ठेक्का अवधि डि. एल . पि सहित	वीमा पेश भएको अवधि	भुक्तानी भएको बिल रकम	वीमा छुट भएको अवधि	असुल गर्नु पर्ने विमा
१	विष्णु मा. वि भवन निर्माण / श्रष्टि शैलुङ्गेश्वर जे . भि	२०००००	२० महिना	११ महिना	९४४९०	९ महिना	४२५२०। ५०
२	गोपि- जोरमाने सडक जय गोरख दुर्गे निमार्ण सेवा प्रा . लि	१०००००	१८ महिना	१२ महिना	६७८७९	६ महिना	२२६२६। ३३
३	वडा नं १ को स्वास्थ्य चौकी भवन टुनिवटे निर्माण सेवा	१०००००	२० महिना	७ महिना	२७११६४।६५	१३ महिना	१७६४५। ३२
४	बुस्ती पुतलीकाठ सडक/ जय गोरख दुर्गे निर्माण सेवा	१०००००	१८ महिना	५ महिना	७६५३३	१३ महिना	५५२७४
							१३८०६६। १५

असुल गर्नुपर्ने	१,३८,०६५

६७ **अनिवार्य अवकास**

स्थानीय सेवा (गठन तथा सञ्चालन) ऐन २०७९ को दफा ७९(१) मा साठी वर्ष उमेर पूरा भए पछि कर्मचारीले स्थानीय सेवाबाट अनिवार्य अवकाश पाउने र उपदफा २ मा उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ भएको मितिले एक वर्षसम्मको लागि अन्ठाउन्न वर्ष उमेर पुगेका र त्यस पछिको दुई वर्षसम्मको लागि उनन्साठी वर्ष उमेर पुगेका कर्मचारीले सेवाबाट अनिवार्य अवकाश पाउने व्यवस्था छ ।भने संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको च नं ४०८ मिति २०८२।२।२६ को परिपत्र अनुसार साविक स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६ को नियम २६१ तथा निजामती सेवा ऐन २०४९ को दफा ३३ (१) बमोजिम निजामती कर्मचारीको अनिवार्य अवकाशको उमेर हद ५८ वर्ष रहेकोले सोही बमोजिम गर्ने गराउने परिपत्र गरेको छ । कर्मचारी समायोजन ऐन, २०७५ अनुसार स्थानीय तहमा समायोजन भएका कर्मचारीलाई एक तह माथि संघमानै बढुवा हुने अवसर समेत हुने र संघीय निजामती ऐन जारी भैनसकेको अबस्थामा समाजोजित कर्मचारीले ५८ बर्षमानै अवकास पाउने देखिए पनि यस पालिकाका कार्यालय सहायक पाँचौ तहका श्री रामकाजी दाहाललाई मिति २०८२।१।७ मा ५९ वर्षमा अनिवार्य अवकाश दिई २०८१।१।७ देखि २०८२।१।७ सम्म थप एक वर्षको तलब भत्ता र चाडवर्प खर्च वापत रु.५५६८६८ भुक्तानी गरेको छ ।यसरी नियमसम्मत नभएको भुक्तानी रु.

अनियमित भएको	५,५६,८६८

६८ **विल भर्पाई** (१९९-2082-01-25):

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१०,३०२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **३,३००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **१६,३४६** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्र्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **७,२९३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

६९ **सिप क्षमता विकास कार्यक्रम**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल भर्पाइ प्रमाण कागजातसंलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानि दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ ।पालिकाले कार्यस्थलमा आधारित सिप क्षमता विकास तालिम जीवन उपयोगि सिप तालिम कार्यक्रम सञ्चालनका लागि भ्यू एक्टिभ कन्सल्टेन्सि प्रालि सँग मिति २०८१।११।२ गते २०८१।१२।१९ देखि २०८२।२।१८ सम्मको कार्यअवधि हुनेगरी ४० जना कामदारलाई ५० दिनका लागि सडक मर्मत र पलम्बिङ्ग सम्बन्धि तालिम कार्यक्रम सञ्चालनका लागि भ्यू एक्टिभ कन्सल्टेन्सि प्रालीसँग सम्झौता गरी प्रालीको नाममा रु. ९५६२६३ भुक्तानि भएकोमा देखिएका व्यवहोराहरु निम्नुसार छन् ।

६९.१ (२३०-2082-02-27):

(क)सम्झौता बमोजिम पेश्किवापत सम्झौताको १०% बराबर रकम बैंक ग्यारेन्टिका आधारमा दिने, त्यस्तै पहिलो किस्तामा ३०% रकम पचास प्रतिशत कार्यसम्पन्न रिपोर्ट पेश गरेपश्चात तथा फाईनल ६०% रकम तालिम सम्पन्न भएको फाईनल रिपोर्ट पेश पश्चात भुक्तानि हुने सम्झौतामा उल्लेख भएकोमा भ्यू एक्टिभ कन्सल्टेन्सि प्रालिले मिति ०८२।२।१८ गते प्रतिवेदन तथा विल पेश गरी एकमुष्ट शत प्रतिशत रकम रु. ९५६२६३ भुक्तानि गरेको छ ।

(ख)सम्झौता बमोजिम तालिम कार्यक्रममा प्रयोग हुने सामान तथा औजारहरुको विमा गराउने उल्लेख भएकोमा विमा गराएको देखिएन ।

६९.२ **(ग)**सम्झौतामा ५० दिनका दरले ३० जना कामदारलाई सडक मर्मत तालिम र १० जना कामदारलाई पलम्बिङ्ग तालिम प्रदान गर्दा रु ९५६२६३ भुक्तानि हुने उल्लेख भएकोमा प्रतिवेदनमा २३ जनालाई सडक मर्मत तालिम र ९ जनालाई मात्र पलम्बिङ्ग तालिम प्रदान गरेकोले अनुपातिक भुक्तानि वापत भ्यू एक्टिभ कन्सल्टेन्सि प्रालिको नाममा रु ७६५०१० मात्र भुक्तानि हुनुपर्नेमा रु ९५६२६३ भुक्तानि भएकोले बढि भुक्तानि रकम रु. १९१२५२ भ्यू एक्टिभ कन्सल्टेन्सि प्राली सँग असूल हुनुपर्ने रु.

असुल गर्नुपर्ने	१,९१,२६३

७० **मेड्पा कार्यक्रम** (४३४-2082-03-24):

गरिबि निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ को बुंदा ३९ मा तालिमबाट उत्पादित सामान वा वस्तुहरुको व्यस्थित अभिलेख राखी त्यस्ता उत्पादनहरु परल मुल्यको ५० प्रतिशत छुट मूल्यमा सहभागिहरुलाई विक्रि गर्ने तथा यसरी विक्रि हुन नसकेमा सम्भव भएसम्म विक्रि वितरण वा प्रचार प्रसारको लागि कोसेली घर सौगात गृह विक्रि कक्ष वा प्रदर्शनी स्थलमा पठाउने र पठाउँदा पनि विक्रि नभएमा विवरण सहित कार्यालयमा बुझाई ७ दिनभित्र स्टोर दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसरी विक्रि पश्चात प्राप्त रकम कार्यालयले तोकेको राजश्व खातामा दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । पालिकाले यस आव मा ७ दिने अचार बनाउने सिप विकास तालिम कार्यक्रम संचालन गरी रु. २४३६८५ भुक्तानि गरेकोमा के कति समान वा वस्तुहरु उत्पादन भए र सो विक्रि भए वा भएन यकिन गर्न सकिएन । सो यकिन गरी ती वस्तु तथा सामानहरु विक्रि गरी राजस्व खातामा दाखिला गर्नुपर्दछ ।

७१ **अनुगमन भत्ता**

स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन २०७७)को दफा ३ क मा पदाधिकारीले पाउने सुविधा उल्लेख गरेको छ ।अर्थ मन्त्रालयबाट जरी कार्यसंचालन निर्देशिका २०८१मा पनि तालिम कार्यक्रम तथा योजनाको अनुगमन गरे वापत कर्मचारीले अनुगमन भत्ता पाउने कानुनी व्यवस्था देखिदैन ।तर पालिकामा निम्नानुसारको कार्यक्रम तथा योजनाको अनुगमन गरे वापत अनुगमन भत्ता भुक्तानी लिएको देखिएकोले कानुनी व्यवस्था बेगरको अनुगमन भत्ता नियम सम्मत नदेखिएको रु.

भौचर नं	कार्यक्रम संख्या	अनुगमन गर्नेको संख्या	अनुगमन दिन	भुक्तानी रकम
८७४।२०८२।२।११	विभिन्न योजनाको अनुगमन गरेवापत कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरु	१९	५ देखि १४	२०००००
११७९।२०८२।३।२४	आधुनिक रविन कृषि फर्म अनुगमन	१०	१	१२०००
जम्मा				२१२०००

अनियमित भएको	२,१२,०००

७२ **सभाको बैठक भत्ता**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फस्यौंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२३** को निर्णयले रू **८५०** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७३ **विद्यालय निकासा रजिष्टर**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम (३९) मा अधिकार प्राप्त अधिकारीले आय व्यय ठिक र विश्वसनिय रहेको तथा दोहोरो हुने गरी भुक्तानि भएको छैन भन्ने कुरामा ध्यान दिनुपर्ने उल्लेख छ ।कार्यालयले तोकिएको ढाँचामा विभिन्न विद्यालयलाई निकासा दिएको विवरणको स्पष्ट विवरण खुल्ने गरी यथार्थ विवरण राख्नुपर्नेमा निकासा अभिलेख राखेको छैन । अद्यावधिक निकासाको अभिलेख नराख्दा दोहोरो निकासा विद्यालयलाई जान सक्ने स्थिति छ । जसबाट विद्यालयलाई वास्तविक

रुपमा निकासा दिनुपर्ने र भुक्तानि दिएको बारे यथार्थ विवरण प्राप्त गर्न कठिन हुने भएकोले विद्यालयगत निकासा रजिष्टर खाता अद्यावधिक राख्नु पर्दछ ।

७४ **शिक्षक अभिलेख**

पालिकाले पालिका भित्र रहेका विद्यालयहरुको स्वीकृत दरबन्दी (राहत, करार समेत) विद्यालयमा शिक्षक पदपूर्तिको अवस्था, सरुवाको विवरण, अवकास विवरण तयार नगरेकोले निकासा भएको रकम वास्तविक भए नभएको भिडान गर्न सकिएन । पालिकाले विद्यालयबाट पेश गरेको माग फारामलाई मात्र आधार लिई तलब निकासा दिएको देखिएको हुँदा शिक्षक सरुवा, अवकाश भए पश्चात सम्बन्धित शिक्षकको तलब सुविधा रकम निकासा नभएको भनि भिडान गर्न नसकिएको हुँदा अभिलेख तयार गरी खर्चलाई प्रभावकारी बनाउनुपर्दछ ।

७५ **दिवा खाजा**

(..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-२८** को निर्णयले रू **८,१००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

असुल गर्नुपर्ने	०

७६ **निजि स्रोत शिक्षक**

पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका स्वीकृत दरबन्दि अनुसार नियमानुसारको तलब भत्ता लगायतका सुविधा खर्च लेख्दै आएको छ । संघ तथा प्रदेश सरकारको स्रोतबाट शिक्षकहरुको तलव भुक्तानी भइसकेको अवस्थामा पालिकाले आन्तरिक श्रोतबाट खर्च व्यहोर्ने गरी आ.व. २०८०।८१ मा कार्यपालिकाको निर्णय मार्फत पालिका अन्तर्गतका ५ वटा सामुदायिक विद्यालयहरुमा जम्मा ७ जना शिक्षकलाई करार सम्झौता गराई स्वयंसेवक शिक्षकका रुपमा पदस्थापन गरेको छ । यस आ.व. मा ७ जना स्वंयम सेवक शिक्षकको तलवमा कुल रु.२४,५३,८८४ खर्च लेखेकोले पालिकालाई थप व्ययभार पर्न गएको छ । पालिकाले विद्यालयहरुको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था यकिन गरी आवश्यकताको आधारमा मात्रै योग्य करार शिक्षकलाई नियुक्ति गर्नुपर्दछ ।

७७ **विद्यार्थी संख्या भन्दा बढी बालविकास सहजकर्ता**

प्रारम्भिक बाल विकास केन्द्रको राष्ट्रिय न्यूनतम मापदण्ड मार्गदर्शक पुस्तिका, २०७५ को प्रथम संशोधन २०७७ बमोजिम न्यूनतम २५ जना सम्म विद्यार्थी संख्या भएकोमा १ जना र २५ जना भन्दा बढी भएमा थप बाल विकास सहयोगी कार्यकर्ता राख्न पाउने व्यवस्था छ ।तर, पालिका अन्तर्गत सञ्चालित देहायका विद्यालय बालविकास केन्द्रहरुमा २५ जना भन्दा कम विद्यार्थी रहेका विद्यालयहरुमा पनि २ जना बाल विकास सहजकर्ता राखी संघ सशर्तबाट रु. १०,०००।- का दरले र पालिकाबाट रु. ५०००।- का दरले भुक्तानी भएको रकम अनियमित देखिएको रु.

विद्यालयको नाम	विद्यार्थीसंख्या	आवश्यक बाल शिक्षक	नियुक्त बाल शिक्षक	बढि व्ययभार रकम
क्षत्रवती मावि	१०	१	२	२०५०००
कालीदेवी आवि	१८	१	२	२०५०००
			जम्मा	४१००००

अनियमित भएको	४,१०,०००

७८ **शीर्षक फरक पारी खर्च**

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३८ बमोजिम खर्च गर्दा स्विकृत बजेट तथा सम्बन्धित शिर्षकबाट गर्नुपर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले देहायका खर्च, शिर्षक फरक पारी गरेको खर्च नियमसम्मत नभएको रु.

भौ. नं. र मिति	भएको खर्च शिर्षक	हुनुपर्ने खर्च शिर्षक	भुक्तानि रकम	कैफियत
विभिन्न	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एवम कार्यसम्पादनमा आधारित अनुदान	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाई सामाग्रि तथा डिजिटल सिकाई सामाग्रि व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान (२ . ७)	५७७९५७	राष्ट्रिय प्राविधिक सेवामा खटिएका जनशक्तिको निर्वाह खर्चवापत हनुमन्तेश्वर माविका नविन खड्कालाई भुक्तानि

अनियमित भएको	५,७७,९५७

७९ **सेनेटरी प्याड व्यवस्थापन**

सेनेटरी प्याड (वितरण तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ मा विद्यालयले छात्रा विद्यार्थी लगत तयार गरी सम्बन्धित स्थानीय तहमा लेखी पठाउने र स्थानीय तहले प्राप्त संख्याको आधारमा एक महिनामा एक छात्राले बढीमा १६ वटा सेनेटरी प्याड प्राप्त गर्ने गरी आवश्यक मात्रामा खरिद गरी सम्बन्धित विद्यालयको महिला शिक्षक वा कर्मचारीला ँइ सम्पर्क व्यक्ति तोकी प्याड वितरण प्रक्रिया सुचारु गरी अर्को महिनाको ७ गतेभित्र सूचना पाटीमा विवरण टाँस्नुपर्ने व्यवस्था उल्लेख छ ।पालिकाले यस आ.व. मा विभिन्न ८ वटा विद्यालयका कक्षा ६ देखि १२ सम्मका ७९७ जना छात्राका लागि १०००० थान कूल रु. ७९१००० (मु.अ.कर सहित) को स्यानिटरी प्याड खरिद गरेको देखिन्छ । सो सम्बन्धि देखिएका व्यवहोराहरु निम्नुसार छन् ।

७९.१ (२२३-2082-02-23):

(क) विद्यालयहरुले गत विगतको खपतलाई आधार मानी समयमै उचित परिमाणमा खरिद गर्नुपर्नेमा पालिकाले वर्षान्तमा खरिद गरी मौज्दात राखेको देखिन्छ । तसर्थ कार्यक्रमको उद्देश्य अनूरुप समयमै स्यानिटरी प्याड खरिद गरी मासिक रुपमा नियमित वितरण हुनुपर्दछ ।

(ख) पालिकाद्धारा निःशुल्क वितरणका लागि भनि स्यानिटरी प्याडको प्रत्येक स्ट्रिपमा विवरण उल्लेख भएतापनि, स्यानिटरी प्याडको आपूर्ति पछि गुणस्तर र स्पेशिफिकेशन अनुसारको समान भए नभएको मूल्यांकन प्रतिवेदनका आधारमा यकिन गरी भुक्तानि दिनुपर्नेमा गुणस्तर परीक्षण सम्बन्धि कार्य भएको देखिएन ।

(ग) खरिद भएका १०००० थान स्यानिटरी प्याड विभिन्न विद्यालयमा हस्तान्तरण गरेतापनि सम्बन्धित विद्यालयले सेनेटरी प्याड वितरण भर्पाई पालिकामा पेश गरेको छैन् ।

७९.२ (३८८-2082-03-22):

(घ) स्यानिटरी प्याड वितरण तथा व्यवस्थापन कार्यविधि, २०७६ को दफा १९(४) बमोजिम यस शिर्षकमा खरिद गर्न बाहेक अन्य कुनै पनि कार्यमा खर्च गर्न नपाईने व्यवस्था उल्लेख छ । पालिकाले सेनेटरी प्याड वितरण भनि गाडि भाडावापत रु. २४००० खाजा खर्च रु. ९००० र लोड अनलोड रु. १०००० गरी कुल रु. ४३००० खर्च लेखेको छ। यसरी कार्यविधि विपरीत स्यानिटरी प्याड लोडअनलोड खाजा खर्च तथा गाडिभाडा खर्च लेख्न नमिल्ने रकम नियमसम्मत नभएको रु.

अनियमित भएको	४३,०००

८० **ओ.जे.टी. अनुदान**

शिक्षा तथा मानव स्रोत विकास केन्द्रद्धारा प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वियन कार्यविधि २०८१।८२ को क्रियाकलाप नं. २.७.१३.५०(२.६) मा शिक्षण सिकाइ सामाग्री तथा ओ.जे.टि. व्यवस्थापनका ¬लागि प्राविधिक धारका विद्यालयला ँइ अनुदान अन्तर्गत कक्षा ९ देखि १२ सम्मका विद्यार्थीला ँइ प्रति विद्यार्थी रु. १५००० का दरले हुन आउने रकम एकमूष्ट अनुदान दिने र सो रकमबाट प्राथमिक तह तृतीय श्रेणीको १ जना ल्याब असिस्टेन्ट नियूक्त गर्ने, व्यवहारिक अभ्यासमा सहभागी विद्यार्थीला ँइ प्रति

महिना रु. १००० का दरले विद्यार्थीको बैंक खातामा उपलब्ध गराउने र बाँकी रकमबाट प्रशिक्षक भत्ता एवम् ल्याव सामाग्रिका अतिरिक्त विद्यार्थीका लागि पाठ्यपुस्तक/पाठ्यसामाग्रि लगायतका शिक्षण सिकाई व्यवस्थापनका लागि उपयोग गर्न सकिने र कार्यक्रमसँग सम्बन्धित प्रगति प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने उल्लेख रहेको छ । पालिकाले श्री हनुमन्तेश्वर मा.वि. का कक्षा ९ देखि १२ सम्मका जम्मा ५५ जना विद्यार्थीका लागि प्रति विद्यार्थी रु. १५००० का दरले एकमूष्ट रु. ८२५००० निकासा गरेकोमा सो सम्बन्धि देखिएका व्यवहोराहरु देहायबमोजिम रहेका छन् ।

८०.१ (२२९-2082-02-27):

कुन कक्षामा कति जना प्राविधिक धार र कति जना साधारण धारका विद्यार्थी हुन ईमिस डाटामा अद्यावधिक विवरण नभई विद्यालयको माग फारामको आधारमा कक्षा ९ देखि १२ सम्मका कूल ५५ जना विद्यार्थीका लागि भनि रु. ८२५००० निकासा गरेकोमा वास्तविक निकासा कति हुनुपर्ने हो यकिन हुन सकेन ।

८०.२ **निकासा रकमको खर्च प्रमाणः**

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्यौट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८३-१-१०** को निर्णयले रू **८२५,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

प्रमाण पेश नगरेको	०

८१ **विद्यालय र विधार्थी संख्या**

पालिकाले तयार पारेको शैक्षिक सत्र २०८१ चैत्रको विवरण अनुसार देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क्र.सं.	विद्यालयको किसिम	विद्यालय संख्या	विधार्थी संख्या
१	सामुदायिक विद्यालय	२५	२८१७
२	संस्थागत विद्यालय	४	५९५
	जम्मा	२९	३४१२

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाभित्रका २५ सामुदायिक र ४ संस्थागत सहित २९ विद्यालयमा जम्मा ३४१२ जना विद्यार्थी अध्यनरत रहेको देखिन्छ ।

८२ **सामुदायिक विद्यालयको दरबन्दी तथा पदपुर्ति**

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा पालिका भित्रका २५ वटा सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाए बमोजिम रहेको छ ।

विद्यालयको किसिम	दरबन्दी संख्या	स्थायी पदपूर्ती	पदपूर्ती मध्ये राहत/करार	रिक्त दरबन्दी
सामुदायिक	२५७	१३२	१२४	२

उक्त विवरण अनुसार पालिकामा जम्मा २५७ दरबन्दी रहेकोमा १३२ जना स्थायी पदपूर्ति र १२४ जना राहत/करारमा नियुक्त गरी २ पद रिक्त देखिन्छ। पालिकाले विद्यालय संख्याका आधारमा सृजना गरेका पदहरुमा स्थायी पदपूर्ति गरी सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा सुधार गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

८३ **शिक्षक विद्यार्थी अनुपात**

शिक्षा विभाग शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुरबाट प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वियन कार्यविधि २०८१।८२ मा गरिएको व्यवस्था अनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपात हिमाली भेगमा १:४० पहाडी भेगमा १:४५ र तराई भेगमा १:५० रहने व्यवस्था छ

। पालिकाबाट प्राप्त २०८१ चैत्रको विवरण अनुसार पालिका अन्तरगतका केही विद्यालयको शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको अवस्था देहाय बमोजिम छ।

क्र स	विद्यालयको नाम	शिक्षक संख्या	विद्यार्थी संख्या	शिक्षक विद्यार्थी अनुपात
१	विष्णु मा. वि	१६	१८६	१:१५
२	हिमालय प्रा. वि	४	२२	१:११
३	जनज्योती मा. वि	२१	३०७	१:१९
४	कैलेश्वर प्रा. वि	७	५६	१:११
५	गौरीशंकर प्रा. वि	४	१९	१:०९
६	कालिढुङ्गा मा. वि	२२	१९३	१:१०
७	कालिदेवी आ. वि	९	५२	१:०९
८	जनश्रामिक प्रा. वि	२	१०	१:०५
९	हनुमन्तेश्वर मा. वि	४०	८५२	१:२४
१०	जलदेवी मा. वि	१७	१८६	१:१४
११	नेत्रज्योती प्रा. वि	५	४८	१:२४
१२	वैतेश्वर मा. वि	१३	१५२	१:०८
१३	जलपादेवी मा. वि	९	६५	१:०९
१४	बुस्ती आ. वि	८	६२	१:१०
१५	घिमिरेटार प्रा. वि	५	४१	१:१४
१६	कालिका मा. वि	१४	१२७	१:११
१७	खकालेश्वरी प्रा. वि	४	२४	१:१२
१८	गौरीशंकर प्रा. वि	४	४४	१:२२
१९	हनुमन्तेश्वर प्रा. वि	२	८	१:०४
२०	यार्सा प्रा. वि	५	२६	१:०९
२१	ढुङ्गेकालिका वा. वि . के	१	६	१:०६
२२	कालिदेवी वा. वि . के	१	९	१:०९
२३	क्षत्रवती मा. वी	२४	२५६	१:१३
२४	धर्माशाला आ. वि .	६	५२	१:१३
२५	यबो प्रा. वि .	४	१४	१:०७

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार पालिका अन्तर्गत रहेका २५ वटा विद्यालयमा २५५ जना शिक्षक र २८१७ जना विद्यार्थी रहेकोमा औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:१२ रहेको छ । श्री हनुमन्तेश्वर मा.वि र नेत्रज्योती प्रा.विको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:२४ रहेको छ भने श्री हनुमन्तेश्वर प्रा.विको शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:४ रहेको छ । कार्यक्रम कार्यान्वियन पुस्तिका बमोजिम शिक्षक विद्यार्थी अनुपात मिलाउनु पर्दछ ।

८४ शिक्षक दरबन्दी मिलान र विद्यालय समायोजन

पालिकाको औषत शिक्षक विद्यार्थी अनुपात १:१२ रहेकोमा सार्वजनिक विद्यालय समायोजन एवं एकिकरण कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधि, २०७७ र शिक्षक दरबन्दी (मिलान तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ अनुसार संघीय कानूनले तोके बमोजिम विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलानको कार्य गरेको पाईएन । त्यसैले आवश्यकता र औचित्य समेतलाई विचार गरी प्रचलित कानून अनुसार विद्यालय समायोजन एवं शिक्षक दरबन्दी मिलान तर्फ सम्बन्धित निकायहरुले ध्यान दिनुपर्दछ ।

८५ समानीकरण अनुदानबाट शिक्षक तलब

पालिकाले शैक्षिक सुदृढीकरण अनुदान मार्फत् १ सामुदायिक विद्यालयका निजी स्रोतका शिक्षकको तलब भत्ता वापत यस वर्ष रु.५००००० भुक्तानी गरेको छ । पालिकाले शिक्षकको आवश्यकता, शिक्षक विद्यार्थी अनुपात एवं विद्यालय समायोजन तथा दरबन्दी मिलानको कारबाही प्रभावकारी रुपमा संचालन नगरी विद्यालयबाट नियुक्त निजी स्रोतका शिक्षकहरुको तलब भत्ता भुक्तानी गर्नु मनासिव देखिएन ।

८६ प्रति विद्यार्थी लागत

पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को प्रति विद्यार्थी लागत देहाय बमोजिम रहेको छ ।

बजेट विवरण	बजेट रकम	खर्च रकम	विद्यार्थी संख्या	प्रति विद्यार्थी लागत
शिक्षा क्षेत्रको कुल बजेट	१७६५३०३००	१६१३४४६८५	२८१७	५७२७५।३५

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाको सामुदायिक विद्यालयको बाल विकास देखि कक्षा १२ सम्म प्रति विद्यार्थी लागत रु ५७२७५.३५।- रहेको छ ।

८७ शैक्षिक गुणस्तर

पालिका अन्तर्गत रहेका विद्यालयहरुको २०८१ सालको एस.ई.ई. परीक्षामा जम्मा १९३ विधार्थीको सहभागी भएकोमा नतिजाका आधारमा सामुदायिक र संस्थागत विद्यालयको तुलना देहाय बमोजिम रहेको छ ।

क्र.स.	जिपिए	जम्मा विद्यार्थी	उत्तिर्ण विद्यार्थी संख्या		उत्तिर्ण प्रतिशत	
			संस्थागत	सामुदायिक	संस्थागत	सामुदायिक
१	३.६१ - ४.००	१२	०	१२	०	५.८४
२	३.२१ - ३.६०	८०	४	७६	५	९५.
३	३.२१ भन्दा कम	१०१	१०	७५	१२	८८.२३
	जम्मा	१९३	१४	१६३	१७	

उल्लेखित तालिका अनुसार पालिकाबाट १९३ जना विद्यार्थी एस.ई.ई. मा सहभागी भएकोमा ३.६१ - ४.०० जि􏰀पि􏰀ए सामुदायकि विद्यालयबाट १२ जना ले ३.२१-३.६० ज􏰀पि􏰀ए ७६ जनाले र ३.२१ भन्दा कम जिपिए ७५ जना विद्यार्थीले ल्याइ उत्तिर्ण भएको देखिन्छ। सहभागी विद्यार्थी मध्ये ३० जना अनुत्तीर्ण भएको देखिएको छ। सामुदायिक विद्यालयको प्रति विद्यार्थी लागत रु ५७२७५।– रहेकोमा सामुदायकि विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तरमा थप सुधार गर्नुपर्ने देखिन्छ।

८८ स्वास्थ्य तर्फको दरबन्दी तथा पदपुर्ति

पालिकामा आर्थिक वर्ष २०८१।८२ मा संचालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाको दरबन्दी पदपूर्ति र सेवा प्रवाहको अवस्था देहाए बमोजिम रहेको छ ।

स्वास्थ्य संस्थाको किसिम	स्वास्थ्य संस्थाको संख्या	दरबन्दी	पदपूर्ती		सेवाग्राहीको संख्या
			स्थायी	करार	
अस्पताल	१	३०	२	२७	१०१०६
स्वास्थ्य चौकी	५	३०	१५	१५	१२४६२
आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र तथा सामुदायिक इकाई	४	१२	०	११	
जम्मा	१०	७८	१७	५३	२२५६८

उक्त विवरण अनुसार पालिकामा १ अस्पताल ५ स्वास्थ्य चौकी ४ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र र सामुदायिक इकाई गरी जम्मा १० वटा स्वास्थ्य संस्थाहरु रहेका छन । १० स्वास्थ्य संस्थामा ७८ दरबन्दी स्वीकृत भएकोमा १७ स्थायी र ५३ करार गरी ७० जना कर्मचारी मार्फत २२५६८ जना सेवाग्राहीलाई स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने गरेको देखिन्छ ।

८९ तलब बढी भुक्तानी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ३९(१०) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले सरकारी रकमको खर्च गर्न वा भुक्तानि दिन आवश्यक विल भर्पाइ, प्रमाण, कागजातसंलग्न भए वा नभएको तथा संलग्न कागजात अनुसार भुक्तानि दिन रीत पुगे वा नपुगेको जाँच गर्नुपर्दछ ।पालिकाले देहायका कर्मचारीलाई राजिनामा तथा अवकास पश्चात समेत पुरै महिनाको तलब निकासा गरेकोले बढि निकासा भएको रकम असूल हुनुपर्ने रु.

कर्मचारीको नाम	भुक्तानि भएको रु.	भुक्तानि हुनुपर्ने रु.	बढि भुक्तानि रु.	कैफियत
का. स . श्री बधुमाला तामाङ	४३९३९	३६६१६	७३२३	निजको०८१।८।२६ गतेदेखि राजिनामा स्विकृत भएकोमा ५ दिनको बढि तलब भुक्तानि भएको

असुल गर्नुपर्ने	७,३२३

९० औषधि खरिद

पालिकाकालाई आवश्यक पर्ने औषधि पालिकाबाट खरिद गर्नुपर्ने र तालुक निकायबाट प्राप्त हुने परिमाण यकिन गरी वार्षिक आवश्यकताको परिणाम विवरण तयार गरी पुल सिस्टमको आधारमा आपूर्ति व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ । आपूर्ति हुने औषधी वा अन्य सामानमा उत्पादन मिति , म्याद सकिने मिति, ब्याच नं., उत्पादक कम्पनीको नाम र नि:शुल्क वितरणको लागि लगायतका सूचना उल्लेख रहेको हुनुपर्दछ । आपूर्ति भएका औषधिको म्याद सकिने मिति भण्डार दाखिला समयदेखि कम्तीमा १८ महिना बाँकी हुनुपर्ने तथा भण्डारमा दाखिला गर्दा समेत उल्लेखित सबै विवरण खुलाउनुपर्दछ । यसवर्ष पालिकाले ६ फर्मसँग रु. ४३२७९३६ को औषधि सोझै खरिद गरेको देखिन्छ।पालिकाले मागको आधारमा भन्दा पनि एकमुष्ट निकासा खर्च गरी स्वास्थ्य चौकीहरुमा औषधि निकासा गर्ने गरेको तथा खरिद गरिएका केही औषधिमा ब्याच नं लगायत उल्लेख गरेको पाइएन भने आपूर्ति हुने औषधी तथा औषधिजन्य सामाग्रीमा उल्लेखित सूचना पूर्ण रुपमा रहेको छैन भने औषधिको प्रयोग र मौज्दात समेत यकिन भएन ।यस सम्बन्धमा पालिकासंग छलफल गर्दा यसै वर्ष भएको ठेक्का दरमा खरिद गरिएको,मानव स्वास्थ्यसँग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने विषय रहेको र औषधीजन्य सामाग्री २५ लाख सम्म सोझै खरिद गर्न सकिने कानुनी व्यवस्था समेत रहेकोले खरिद गरिएको जनाएको छ । अत: पालिकाले औषधि खरिद गर्दा ठेक्का मार्फत पारदर्शिता , मितव्ययिता र समानता सुनिश्चित तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

९१ लगत कट्टा भएका लाभग्राहिको नाममा निकासा

सामाजिक सुरक्षा संचालन कार्यविधि २०७७ को दफा ११ मा कुनै लाभग्राहिको मृत्यु भएमा अथवा एकल महिला लाभग्राहिले विवाह गरेमा वा ऐन नियमावली वा कार्यविधि वमोजिम लगत कट्टा हुनुपर्ने लाभग्राहिको हकवाला वा प्रचलित कानून बमोजिमका सुचकले सम्बन्धित स्थानिय तहको वडा कार्यालयमा त्यस्तो घटना भएको ३५ दिनभित्र घटना दर्ता गराई सम्बन्धीत स्थानिय तहको अभिलेखबाट नाम हटाउनुपर्ने लाभग्राहिको नाम कार्यालय प्रमुखबाट निर्णय गराई प्रणालिबाट लगत कट्टा गरी स्थानिय तहको मूल

अभिलेखमा समेत जनाउनुपर्ने व्यवस्था छ । साथै दफा १५ को उपदफा २ मा भत्ता खाईपाई आएको कुनै व्यक्तिको मृत्यु भएमा मृत्यु भएको दिन सम्मको भत्ता मृतकको नजिकको हकवालालाई भुक्तान दिने भनी उल्लेख छ । पालिकाले देहायका लाभग्राहिको खातामा लगत कट्टा भईसके पनि रु ११२७५६ बढि रकम लाभग्राहिको खातामा पठाएको हुँदा सो रकम फिर्ता गरी संघीय सञ्चित कोषमा दाखिला हुनुपर्ने रु.

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **५४९** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **४,००७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१,७३३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **२,३९४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **५,५१७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **४,१३८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१०,१३३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१,१६१** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **६,३८४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **९,३३३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **४,७७४** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१,०००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **३७५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **५००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **७,७४२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१,१२५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **९,५४८** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **२,३४५** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **८,१३३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **२,६२१** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **५५२** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१३३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **२,२६७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१३३** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **२,८००** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(✂ ..... कार्यालयले बेरुजु फर्स्योंट गरी पेश गरेको मनासिब देखिएकोले मिति **२०८२-१२-३०** को निर्णयले रू **१,८६७** सम्परीक्षण गरी लगत कट्टी गरिएको ।)

(विस्तृत विवरण बेरूजु दफा ९१ सँग सम्बन्धित अनुसूचीमा संलग्न छ ।)

असुल गर्नुपर्ने	२१,४९२

संपरीक्षणबाट थप भएको बेरूजू

क्र.सं.	बेरुजुको विवरण	रकम
१	प्याकेज (ए) को ठेक्का सन्तोस ट्रेड एण्ड कन्सर्नले ६०३२९१९९७ मु .अ. कर समेत ५३११००० मा २०८१।०७।१२ मा सम्झौता गरेको देखिन्छ । सम्झौता अनुसार तीन किस्तामा कवोल रकम दाखिला गर्ने व्यवस्था गरेकोमा सम्झौताको सात दिन भित्र २५ प्रतिशत २०८१।०९।३० मा ४० प्रतिशत र बाँकी ३५ प्रतिशत २०८२।०१।३० मा हासिल गर्नुपर्ने व्यवस्था भएपनि निर्माण व्यवसायीले दोस्रो किस्ता र तेस्रो किस्ता समयमानै भुक्तानी नगरेकोले नेपाल बैंकको बैंक ग्यारेन्टी २०८२।०२।०५ मा पत्र लेखी २०८२।२।७ मा दाखिला गरेको देखिन्छ । सम्झौताको बुँदा नं. ८ मा निर्धारित समयमा किस्ता नवुझाएमा वैंक ग्यारेन्टी जफत गर्नुपर्ने व्यवस्था गरे पनि दोस्रो किस्ताको अवधि २०८१।०९।३० मा समाप्त भए पनि ४ महिनाको अवधिमा पछाडी मात्र प्राप्त भएकोमा सम्झौताको ४० प्रतिशत रु. २१२४४०० को प्रचलित ब्याज १० प्रतिशतले ४ महिनाको हुने रु.७०८१३ सन्तोष ट्रेड कन्सर्नबाट असुल हुनुपर्ने रु.	७०,८१३

अनुसूचीहरू

अनुसूची - १

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०८१/८२

कार्यालय र स्थान : वैतेश्वर गाउँपालिका, दोलखा , वैतेश्वर गाउँपालिका , दोलखा

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	RISHIRAM GYAWALI	२०८०-८-५	२०८१-५-१८
कार्यालय प्रमुख	Mahesh Paudel	२०८१-५-१९	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	Uttam Dahal	२०७६-०९-०२	हाल सम्म कार्यरत

बेरुजु वर्गीकरण:

असूल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाणका कागजात पेश नभएको	जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा पेश्की
३,२३२,१२७.२	९,८९५,७९२.७८	१२,७४१,०३४	०	०	०
				प्रारम्भिक प्रतिवेदनबाट देखिएको बेरुजू रु.	२५,८६८,९५३.९८
				प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर फछ्र्यौट गरी संपरीक्षण भएको रकम रु.	५,८७४,२४७
				संपरीक्षणबाट थप भएको बेरुजू रु.	७०,८१३
				लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा कायम बेरुजू रु.	२०,०६५,५१९.९८

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		१९६७२८८३.५	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	५५७७११७७.०३	चालु खर्च	३१०४२०२६२.९
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	४९४११५१०	पूँजीगत खर्च	१६७७४९७०७
राजश्व बाँडफाँट	८८९४७०८४.१	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	१८७३८०६३८.७८
आन्तरिक आय	११०२८९३६.५		
अन्य आय	४५४६४४८०५.९५		
कुल आय	६५९८०३५१३.५८	कुल खर्च	६६५५५०६०८.६८
बाँकी मौज्दात		१३९२५७८८.४	

अनुसूची - २

बेरुजु दफा २.१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची - ३

क्र.स./ आर्थिक संकेत	विवरण राजस्व, अनुदान र अन्य प्राप्ति	टीप्पणी नं	चालु आ.ब.को कारोबार			गत आ.ब. को कारोबार		
			नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा	नगद	तेस्रो पक्ष भुक्तानी (सोझै भुक्तानी)	जम्मा
११०००	कर		९,०४,२५,७११.११	०	९,०४,२५,७११.११	८,४४,७९,९४६.१८	०	८,४४,७९,९४६.१८
१३०००	अनुदान		३७,०२,३२,१२१.२४	०	३७,०२,३२,१२१.२४	३६,९०,२४,७३८.००	०	३६,९०,२४,७३८.००
१४०००	अन्य राजस्व		१,३७,११,३१५.१५	०	१,३७,११,३१५.१५	१,८५,९०,२२७.९२	०	१,८५,९०,२२७.९२
क	**कुल जम्मा प्राप्ति**		४७,४३,६९,१४७.५०		४७,४३,६९,१४७.५०	४७,२०,९४,९१२.१०		४७,२०,९४,९१२.१०
३	चालु		३१,०४,२०,२६२.९०	०	३१,०४,२०,२६२.९०	३२,४०,३५,१८५.००	०	३२,४०,३५,१८५.००
२१०००	पारिश्रिमक / सुविधा		२२,०९,५८,२८८.९०	०	२२,०९,५८,२८८.९०	१७,६६,१८,७३२.००	०	१७,६६,१८,७३२.००
२२०००	मालसामान तथा सेवाको उपयोग		५,८६,०४,७१२.००	०	५,८६,०४,७१२.००	१०,५५,०८,७३३.००	०	१०,५५,०८,७३३.००
२५०००	सहायता (Subsidy)		१,५९,२८,६०१.००	०	१,५९,२८,६०१.००	३,०१,२६,३७०.००	०	३,०१,२६,३७०.००
२६०००	अनुदान		३,००,०००.००	०	३,००,०००.००	०	०	०
२७०००	सामाजिक सुरक्षा		१,३७,३१,०९१.००	०	१,३७,३१,०९१.००	१,०७,८१,३५०.००	०	१,०७,८१,३५०.००
२८०००	अन्य खच		८,९७,५७०.००	०	८,९७,५७०.००	१०,००,०००.००	०	१०,००,०००.००
४	पूंजीगत		१६,८४,०९,४७७.००	०	१६,८४,०९,४७७.००	१५,८३,५९,०४९.५९	०	१५,८३,५९,०४९.५९
३१११०	भवन तथा संरचना		९,९९,०००.००	०	९,९९,०००.००	३८,८६,०००.००	०	३८,८६,०००.००
३११२०	सवारी साधन, मेशिनरी औजार, फिन चस तथा फिक्चस		२६,६७,२६७.००	०	२६,६७,२६७.००	४४,३६,९०४.००	०	४४,३६,९०४.००
३११३०	अन्य पूँजीगत खच		२९,३६,६१९.००	०	२९,३६,६१९.००	१०,५८,९००.००	०	१०,५८,९००.००
३११४०	सुरक्षा उपकरण		४,९६,९५०.००	०	४,९६,९५०.००	०	०	०
३११५०	सार्वजनिक निर्माण		१६,०७,०९,६४१.००	०	१६,०७,०९,६४१.००	१४,८९,७७,२४५.५९	०	१४,८९,७७,२४५.५९
३११६०	निर्मित संरचनाको सुधार खच		६,००,०००.००	०	६,००,०००.००	०	०	०
ख)	**कुल जम्मा भुक्तानी**		४७,८८,२९,७३९.९०		४७,८८,२९,७३९.९०	४८,२३,९४,२३४.५९		४८,२३,९४,२३४.५९
ग)	**बचत /कमी (ग = क-ख)**		(४४,६०,५९२.४०)		(४४,६०,५९२.४०)	(१,०२,९९,३२२.४९)		(१,०२,९९,३२२.४९)

घ)	**धरौटी, आकि4क कोष लगायतका अन्य कोषको मौज्दातको थप/घट (+/-)**		(१,०६,०८,१४८.००)		(१,०६,०८,१४८.००)	३१,८४,३८५.९८		३१,८४,३८५.९८
घ.१)	**कटी रकम भुक्तानी / दाखिला गन´ बाकी**		(२६,०२,२४२.००)		(२६,०२,२४२.००)	(१४,१५,५८२.००)		(१४,१५,५८२.००)
ङ)	**यस आ.ब.को नगद तथा ब क मौज्दात (बचत/(कमी)) (ङ = ग+घ)**		(१,५०,६८,७४०.४०)		(१,५०,६८,७४०.४०)	(७१,१४,९३६.५१)		(७१,१४,९३६.५१)
च)	**गत आ.व.को नगद तथा बैंक मौज्दात**		२,६२,१५,२३७.८२		२,६२,१५,२३७.८२	२,५७,११,७१४.५४		२,५७,११,७१४.५४
छ)	**विनमय नाफा/घाटा तथा अन्य समायोजन**							
ज)	**आ.व. अन्तको बाँकी नगद तथा बैंक मौज्दात (ज= ङ+च+छ)**		१,११,४६,४९७.४२		१,११,४६,४९७.४२	१,८५,९६,७७८.०३		१,८५,९६,७७८.०३

बेरूजु दफा ९१ सँग सम्बन्धित विवरण - अनुसूची -४

क्र .सं.	वडा नं	लक्षित समूह	परिचयपत्र नं	नाम थर	ना.प्र.न	लगत कट्टाको कारण	लगत कट्टा लागु मिति	लगत कट्टा गरेको मिति	बढि दिन भुक्तानी	बढि भुक्तानी रकम	कैफियत
१	७	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	1.98401E+12	टिका माया ढुङ्गेल	१८९५९८	मृत्यु	२०८१।१२।२५	२०८२।१।२१	६	७७४	बैङ्क बाट सिफारिस मार्फत लगेको फिर्ता हुन बाँकी
२	६	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	2.01007E+12	चरित्र माया खड्का	१२१७	मृत्यु	२०८१।८।१०	२०८१।११।२५	५०	६६६७	फिर्ता हुन बाँकी
३	४	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	2.00201E+12	वेद नाथ दाहाल	९३१०	मृत्यु	२०८२।२।१२	२०८२।३।१८	४७	६४५२	फिर्ता हुन बाँकी
४	१	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	1.99807E+12	पदम बहादुर तमाङ	२७१३	मृत्यु	२०८१।६।१८	२०८१।७।५	१२	१६००	सामाजिक सुरक्षा वितरण गरेको मिति 2081/06/13 लगेको फिर्ता हुन बाँकी
५	६	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	1.99512E+12	पुण्य प्रसाद दाहाल	१३०२	मृत्यु	२०८१।६।१८	२०८१।९।२१	१२	१६००	सामाजिक सुरक्षा वितरण गरेको मिति 2081/06/16 लगेको फिर्ता हुन बाँकी
६	६	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	2.00303E+12	सन्त माया मगरी	२२३०४०-२९२	मृत्यु	२०८१।६।१७	२०८१।९।२७	१३	१७३३	सामाजिक सुरक्षा वितरण गरेको मिति 2081/06/16

											लगेको फिर्ता हुन बाँकी
७	८	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	2.00608E+12	चित्र बहादुर जिरेल	७४०७५	मृत्यु	२०८१।६।२६	२०८१।९।२	४	५३३	सामाजिक सुरक्षा वितरण गरेको मिति 2081/06/20 लगेको फिर्ता हुन बाँकी
८	८	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	1.99411E+12	शान्त कुमारी भूजेल	५७२९६	मृत्यु	२०८१।६।१४	२०८१।९।२	१६	२१३३	स्वयम् व्यक्तिले मिति 2081/06/13 लगेको फिर्ता हुन बाँकी
		जम्मा								२१४९२	

सुझाव

स्थानीय तहहरूद्धारा प्रदान गरिने सेवालाई छिटो, सरल, सुलभ र गुणस्तरीय बनाई स्थानीय जनताको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन यस स्थानीय तहले कानुन तथा नीति निर्माण, साधन स्रोतको प्रभावकारी परिचालन, विकास प्रशासन, राजस्व परिचालन, नियमित सेवा प्रवाह, आर्थिक प्रशासन लगायतका विषयमा तपसिल अनुसारका सुधार गर्नुपर्दछः

- वित्तीय हस्तान्तरण र राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्त हुने रकम सम्बन्धित मार्गदर्शनमा तोकिएबमोजिम विनियोजनमा कुशलता, कार्यान्वयनमा दक्षता र अपेक्षित नतिजा प्राप्त हुने गरी बजेट विनियोजन गरी समयमै पारित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक आयका क्षेत्रहरू पहिचान गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्नुपर्दछ। कार्ययोजना तयार गरी विगतका आय बक्यौता असुल गर्ने व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- नेपालको संविधानको धारा ५९ को उपधारा ७ मा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको बजेट घाटा व्यवस्थापन तथा अन्य वित्तीय अनुशासन सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानुन बमोजिम हुने उल्लेख भएकोमा कतिपय प्रदेश र स्थानीय तहले यस सम्बन्धी कानुन निर्माण गर्दा संघीय कानुनसँग सामाञ्जस्यता कायम नगरेकोले यसमा सुधार हुनुपर्दछ ।
- स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरूको सुविधा सम्बन्धी ऐन अनुसार मात्र पदाधिकारीलाई तोकिएको सुविधा व्यवस्था गर्नुपर्दछ। निर्वाचित हुने पद बाहेक राज्यकोषबाट तलव सुविधा बेहोर्ने गरी नियुक्त हुने सबै पदमा योग्यता र मापदण्ड तोकिनुपर्दछ ।
- स्थानिय सेवा ऐन र नियम अनुसार सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षणको आधारमा सङ्गठन संरचना निर्माण गरी स्थायी पद सिर्जना, पद दर्ता र पदपूर्ति गरी कर्मचारी व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ।
- भौगोलिक अवस्था, स्रोतको उपलब्धता, सेवा प्रवाहको अवस्थासमेतका आधारमा कानुन बमोजिम जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूको क्षमता विकास गरी कार्यसम्पादनमा प्रभावकारिता ल्याउन प्रशिक्षण तथा तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्दछ।
- अनुदान दिने विषय, क्षेत्र, वर्ग, समूहबारे कानुनबाट नै स्पष्ट गरी अन्तिम प्रयोगकर्तालाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने तथा उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि हुने गरी अनुदान प्रदान गर्नुपर्दछ । अति विपन्न र न्यून आय वर्गलाई सेवामा पहुँच दिन प्रदान गरिने सुविधा सोही वर्गमा पुगेको सुनिश्चित गर्न सो प्राप्त गर्नेको विवरण सार्वजनिकीकरण गर्नुपर्दछ ।
- व्यावसायिक प्रकृतिको संस्थाहरूलाई पुँजीगत अनुदान प्रदान गर्दा लाभग्राहीले प्राप्त गर्ने लाभको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । यस्ता संस्थाहरु विघटन भएमा बाँकी सम्पत्ति लगानीको अनुपातमा फिर्ता हुने सुनिश्चितता हुन पर्दछ। यस्तो निर्माण व्यक्तिगत स्वामित्व रहेको जग्गा वा सम्पत्तिमा गरिनु हुँदैन ।
- एउटै प्रकृतिको काममा समेत लागत अनुमान टुक्र्याई सोझै खरिद गर्ने, पूर्वानुमान गर्न सकिने अवस्थामा पनि लागत अनुमान यथार्थपरक तवरले तयार नगरी भेरिएसनबाट थप कार्य गराउने प्रवृत्तिमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- खरिद सम्झौताको निर्धारित समयमा ठेक्काको काम सम्पन्न गर्नुपर्दछ। म्याद थप कार्यलाई वस्तुनिष्ठ र तथ्यमा आधारित बनाउनुपर्दछ। निर्माण व्यवसायी वा उपभोक्ताबाट भएको निर्माण कार्यको विस्तृत विवरण देखिने गरी तोकिएको ढाँचामा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८(५) बमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी, उत्तरदायी र जवाफदेही बनाउन सार्वजनिक तथा सामाजिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाइ गर्नुपर्दछ।
- स्थानीय तहले आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही मापदण्डका आधारमा आर्थिक सहायता वितरण गरी प्राप्त गर्नेको नाम सार्वजनिक गर्नुपर्दछ। त्यसैगरी अनुत्पादक र वितरणमुखी कार्यक्रममा गरिने खर्च घटाउनुपर्दछ।
- आधारभूत तथा माध्यमिक तहका विद्यालयहरूमा प्रचलित नियमले तोकेअनुसार शिक्षक विद्यार्थी अनुपातको आधारमा शिक्षक संख्या कायम गरी बढी भएका शिक्षकहरू समायोजन गर्नुपर्दछ।
- एकीकृत शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा रहेका विद्यार्थी संख्याको आधारमा दिवा खाजा, छात्रवृत्ति, पाठ्यपुस्तक र अन्य अनुदान रकम विद्यालयलाई निकासा दिनुपर्दछ ।

- बजेट तर्जुमा पूर्व नै अनुमान गर्न सकिने शीर्षकमा समेत अर्थ विविध वा अबण्डामा बजेट राख्ने र वर्षान्तमा रकमान्तर गरी खर्च गर्ने परिपाटी नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- पूर्व तयारीका कार्य सम्पन्न भएका आयोजनामा मात्र बजेट विनियोजन गर्नुपर्दछ। स्रोतको सुनिश्चिततताबेगरका कार्यक्रम/आयोजनामा आगामी वर्षको लागि दायित्व सिर्जना गरी भुक्तानी बाँकी राख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ।
- कार्यालय तथा अस्पताल भवन, सडक, सिँचाइ, खानेपानी जस्ता आयोजनाहरू कार्यान्वयन गर्दा स्पेसिफिकेशनले तोकेको संख्यामा निर्माण सामग्रीहरूको गुणस्तर परीक्षण गराउनुपर्दछ। साथै रनिङ्ग बिलसाथ गुणस्तर परीक्षण प्रतिवेदन संलग्न गरेर भुक्तानी दिनुपर्दछ।
- उपभोक्ता समितिबाट काम गराउँदा खरिद सम्झौतामा तोकिए बमोजिमको जनसहभागिताको अंश समितिबाट व्यहोर्ने गरी सम्झौता गरेकोमा कतिपय काममा सो अंश व्यहोरेको यकिन नगरी भुक्तानी दिएकोले सम्बन्धित कर्मचारीलाई जवाफदेही बनाउनुपर्दछ ।
- जटिल प्रविधि तथा उपकरणको प्रयोग हुने निर्माण कार्य र सामग्री खरिद गर्ने कार्य समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएकोले सोमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।
- कृषि, पशु, सहकारी संस्था लगायतलाई विभिन्न प्रयोजनमा अनुदान उपलब्ध गराउँदा किसानको सूचीकरण, वर्गीकरण, परिचयपत्रको व्यवस्था गरी तीनै तहको समन्वयमा दोहोरो नपर्ने व्यवस्था गर्दै एकीकृत विद्युतीय अभिलेख राखी वितरण गर्नुपर्दछ। नाफामूलक संस्थालाई अनुदान वितरण गर्नु हुँदैन।
- सहकारी तथा गरिबी सम्बन्धी व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (कोपोमिस) तथा विद्यमान सहकारी ऐन तथा नियमको आधारमा सहकारी संस्थाहरूको सुपरिवेक्षण गरी उक्त ऐन नियम अनुसार सञ्चालन भए नभएको सुनिश्चित गर्नुपर्दछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कार्यविधि तयार गरी कार्यसम्पादनलाई मितव्ययी, पारदर्शी र व्यवस्थित गर्नुपर्दछ। अन्तिम लेखापरीक्षण अगावै आन्तरिक लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी सोबाट देखिएका बेहोरा जिम्मेवार व्यक्तिले फर्स्यौट गर्नुपर्दछ।
- वित्तीय अनुशासन कायम गर्न लेखापरीक्षण प्रतिवेदनको सार्वजनिकीकरण तथा बेरुजु फर्स्यौटको कानुनी व्यवस्था एवं संयन्त्र तय गरिनुपर्दछ । लेखा समितिको कार्यसञ्चालन सम्बन्धी कानुन तर्जुमा गरी सो समितिलाई प्रभावकारी बनाई बेरुजु फर्स्यौट कार्यलाई व्यवस्थित बनाउनुपर्दछ।
- सरकारी पेश्की बाँकी रहेकालाई सार्वजनिक पदमा नियुक्ति नगर्ने तथा निर्वाचित हुने पदको हकमा उम्मेदवार हुन वञ्चित गर्ने एवं म्याद नाघेको पेश्कीको विवरण सार्वजनिक निकायले आर्थिक वर्ष समाप्त भएको ७ दिनभित्र सार्वजनिकीकरण गर्ने कानुनी व्यवस्था हुनुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा असुल गर्नुपर्ने बेरुजु कायम रहेकोमा सो फर्स्यौट नगरुञ्जेल वृत्ति विकासमा रोक्का गर्ने तथा नयाँ नियुक्ति नहुने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- सार्वजनिक पदमा रहेका व्यक्तिको नाममा बेरुजु कायम भएमा सो व्यक्तिलाई उक्त बेरुजुबारे समयमै जानकारी गराउनुपर्ने र जानकारी नगराउने कर्मचारी उपर विभागीय कारबाही गर्ने कानुनी व्यवस्था गर्नुपर्दछ ।
- जिन्सी सामग्री, यन्त्र उपकरण तथा औजारहरु आवश्यकता र औचित्यका आधारमा खरिद गरी उपयोगको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ । मौज्दातमा रहेका यन्त्र, उपकरण र औजार मर्मत सम्भार गरी उपयोग हुन नसक्ने अवस्था एकीन गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।
- जुनसुकै तरिकाले प्राप्त गरेको जिन्सी एवं सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेख अनिवार्य रूपमा सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणाली (पाम्स) मा अभिलेख राख्नुपर्दछ।
- सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा २९ अनुसार कार्यालयको जनशक्तिले गर्न नसक्ने कामको लागि मात्र परामर्श सेवा खरिद गरी परामर्शदाता माथिको निर्भरता कम गर्नु पर्दछ । तयार गरिएका विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन लगायतका प्रतिवेदनहरू क्रमिक रुपले कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।
- सरकारी डिजिटल सेवाहरूको गुणस्तर, पहुँच र विश्वसनीयता बढाउन सेवा स्तर सम्झौता तथा गोपनीयता सम्झौता अनिवार्य गर्नुपर्दछ। एकै प्रकारको कामको लागि निकायगतरूपमा अलग - अलग सूचना प्रविधि प्रणाली खरिद गर्ने कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ।
- सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता लागि नागरिक सचेतना वृद्धि कार्यक्रम गर्नुका साथै नागरिकबाट पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने विधि अवलम्बन गर्नुपर्दछ। समयको उपलव्धता एवं सेवा खरिद गर्ने सामर्थ्य सहितको सेवा प्रवाह तय गरिनुपर्दछ ।
- सेवाग्राही समेतको योगदानमा आधारित रही विभिन्न कोषको स्थापना भएकोमा यस्ता कोषको रकम खर्च गर्दा सेवाग्राहीको हित संरक्षण भएको सुनिश्चितता हुनुपर्दछ ।